PAZARTESİ
4
B. Teşrin 1937
YIL: 20-3
Sayı: 7088-1178

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Bugün, 12 Sayfa

Sayısı heryerde 100 para

Ziraat Vekilimiz B. Şakir Kesebir

Su işleri ve Nüfus meselesi

Hükûmetce tatbik edilen icraat havzasındaki bataklıkların önümüzdeplânı mucibince Küçük Mendires ki sene içinde tamamen kurutulmuş olacağı malûmdur. Bu mıntakada en aşağı 200.000 dönüm arazi meydana çıkacaktır. Nihayet bir sene sonra ziraat edilebilecek bir hale geleceği şüphesiz bulunan bu iki yüz dönüm arazi nasıl kullanılacaktır?.

Zannederiz ki bu sual bugünden üzerinde ehemmiyetle durulacak bir memleket meselesidir. Zira küçük Mendires havzasındaki bataklıkları kurutmak ve bu 200.000 dönüm araziyi meydana çıkarmak için hükûmedan sonra sarfedeceği paraların yekûnu 3.5 milyon lirayı bulacaktır. Hükûmetin bu paraları sarfetmekten maksadı kurutularak meydana çıkarılan kıymetli topraklardan memleket hesabına azami derece istifade edilmesini temin etmektir.

Hakikat halde Küçük Mendires havzasının kıymeti takdir edilemiyecek kadar büyüktür: Bir kere bu havalinin iklimi her türlü mahsulü yetiştirmeğe müsaiddir. Bu topraklarda otuz, kırk türlü mahsul almabilir,. Sonra toprakların vaziyetleri traktör kullanmağa kabiliyetli olduğundan geniş mikyasta makine ziraatı yapılabilir. Burada alelâde zeriyat ile buğday bire yirmiden otuza kadar mahsul verir. Traktör kullanılırsa bu nisbet daha ziyade yükselir.

Fakat bütün bu istifade imkânlarını tahakkuk ettirebilmek için esaslı bir şart vardır; bu da kurutulan topraklar üzerinde işleyecek insan kolu

ASIM US

(Sonu: Sa. 4, Sü. 3)

Köy kalkınma programı

Dün Ankarada çiftçilerin iştirakile bir toplantı yapıldı

Ziraat Vekili programı anlattı

On sene içinde bütün köylerimizin derdi halledilecek

Ankara, 3 (Telefonla) — Ziraat Vekâleti köy kalkınma plânı üzerindeki çalışmalarını ilerletmiş ve her mıntakanın hususî ihtiyacına cevap vermek için hazırlanmakta olan programın pratik bir değer alması maksadiyle bilhassa alâkadar yerlerle geniş temaslara başlanmıştır.

Plânı gerçekleştirecek ana hatlar olan köylünün dileklerini dinlemek ve arzularını tesbit etmek üzere bugün şehrimizde bir toplantı yapılmıştır. Orta Anadolunun en tipik iklim ve ekim hususiyetini arzeden Ankara Çankırı ve Eskişehirin muhtelif köylerinden çağrılan altmış kadar çiftçinin iştirak ettiği bu toplantıyı Ziraat Vekili B. Şakir Kesebir Vekâletin köy meyzuu üzerindeki gayelerini anlatan bir nutukla açmıştır. Devletin köy kalkınma işine verdiği ehemmiyeti anlatan bu konuşma şudur:

ZİRAAT VEKİLİNİN SÖZLERİ

Arkadaşlar;

Vaktiyle köylerin ve köylülerin ha-

(Sonu: Sa. 10, Sü. 3)

Atatürk Ankaraya hareket ettiler

İstanbul 3 (A.A.) — Reisicumhur Atatürk, beraberlerinde mutat zevat olduğu halde saat 13 de Ertuğrul yatile Yalovaya ve oradan da Derinceye çıkmışlardır.

Atatürk, Derinceden hususî trenle Ankaraya hare-

HARİCİYE VEKİLİ ANKARAYA GİTTİ

İki gündür şehrimizde bulunan Hariciye Vekili doktor Rüştü Aras dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak Atinadan ayrıldı

General Metaksas nutkunda işaret ediyor:

Trakya manevraları Türkiyenin askerî teşkilâtındaki mükemmelliği teyid etmiştir

Atina, 3 (Hususî) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, bu sabah, kendisini buraya getiren Adatepe torpito muhribimizle İstanbula hareket etmiştir.

TÜRK — YUNAN DOSTLUĞUNUN YENİ BİR TEZAHÜRÜ

Dünkü ziyafetin sonlarına doğru, Başvekil general Metaksas söylediği nutukta ezcümle demiştir ki :

(Sonu: Sa. 4 Sü. 5)

Mareşal Fevzi Çakmak ordumuzun manevralardan sonraki geçit resminde

Sebillerimiz

Kullanmasını bilmeyen bir elde mahvoluyor

Kendi kendilerinin birer müzesi olan bu eşsiz eserleri Vakıflar idaresinin elinden almak zamanı geldi, hatta geçti bile.

(İkinci sayıfada okuyunuz).

On altıncı asır Türk yazı sanatının bir bediası olan ve bugün tahrip edilen Mimar Davud sebili.

Yarınki Gazetemizde

Dünyanın en büyük Polis hafiyeleri?!

Hayâl kahramanları ve hakkiat üstadları

Polis hafiyesi tipini ilk defa olarak Amerikalı edip Edgar Allan Po; tasavvur ve tahayülle en mükemel şekilde yaratmış ve Şövalye Ogüst Düpen ismini verdiği bu tip, roman sayfalarında kalmayıp sonradan hakikat sahasına ayak basmıştır. Hayalî polis hafiyesi tipi, ilk defa olarak Amerikada hakikatleşmiştir. Sahiden yaaşyan ilk polis hafiyesi; Allan Pinkertondur. Şahsen üstün kabiliyet gösteren bu adamın kurduğu enstitü; Pinkerton ailesinin idaresi altında, 75 sene içerisinde gitgide artmak üzere bütün dünyaya devamlı şöhret salan bir organizasyonla genişlemiş, büyümüştür. Gerek Allan Pinkerton, gerek onun sulbünden gelen başka Pinkertonlar, kendileri olmasa, adaletin pençesine geçmeleri gecikecek, hatta hiç mümkün olmayacak binlerce suçluyu meydana çıkarmışlardır. Bunların faillerini meydana çıkardıkları vakalardan pek çoğu, bütün dünyada akisler bırakmıştır.

İlk hayâl kahramanı, nasıl ilk hakikat üstadı oldu?!

Allan Pinkerton'un ilk enteresan macerası olan

Tilki nehri üzerindeki adada para basan kalpazanlar çetesi

Macerasını, yarınki sayıda bulacaksınız. Almanların tanınmış zabıta eserleri muharrirlerinden Volfgang Haynrihin bir araya getirdiği seçme maceralar serisi; serinin bu ilk yazısını takip edecektir!

Bundan başka:

Sevgi Uyanınca..

Avusturyanın en modern muharrirlerinden Maks Elin en yeni romanı.

Genç kız, para ile sevgiden hangisini tercih edecek?!

İyi bir teknikle ve temiz bir üslûpla yürüyen bu canlı, hareketli ruh tahlili eseri; garpte en son neşrolunan edebî romanların en güzellerinden biridir!

Bu edebî romanı da Çarşamba gününden itibaren neşre başlıyoruz!

Gönüllülerin çekilmesi meselesinde

İtalyanın red cevabına karşı

Fransa Pirene hudutlarını açacak mı?

Fransa, Katalonya hududunun açılması için

Sovyetler Londra komitesine bir nota verdiler

İngiltere ile Fransa bir müddettenberi beklenen notalarını Roma hükûmetine vermişlerdir. Bu notanın istihdaf ettiği maksad İspanyadaki İtalyan gönüllülerin geri çekilmesi olup aksi takdirde Avrupada arzu edilen sükûn ve huzurun tesis olunamiyacağını bildirmektir.

Şimdiye kadar İngiltere ve Fransa hükûmetleri muhtelif vesileler ile İtalyadan, general Franko kuvvetlerine yardım eden gönüllülerin geri alınmasını istemişlerse de İtalya bu talebi yerine getirmemiştir. Hatta bu talebin tatmini imkânsız olduğunu bile söylemiştir. Halbuki son bir kaç gün içinde İtalya ile Fransa ve İngiltere arasında Akdeniz kontrolünde teşrikimesaî için yeni bir plân hazırlanmıştır. Diğer taraftan gen İngiltere ile İtalya arasında Habeşistan ve Akdeniz meseleleri üzerinde daha geniş mikyasta anlaşma vücuda getirmek için temaslar başlamıştır.

(Sonu: Sa. 4 Sü. 4).

Sebillerimiz

Kullanmasını bilmeyen bir elde mahvoluyor

İstanbuldaki beş yüz yıllık Türk hakimiyetinin damgası, ecdadımızın yüksek kudret ve eşsiz bir sanat zevki ile yaratılıp da bu koca beldenin ötesine berisine serptiği âbidelerimizdir.

Bir taraftan yerin altını kazarak eski Bizansın eserlerini ararken, taraftan da Ayasofyayı bir müze yaparak, birer nefise olan mozayiklerinin üstünden Osmanlı imparatorluğunun inhidat devri sıvasını kazımak suretile yeni Türkiyenin sanat hayranlığını cihan sanat âlemine gösterirken yeryüzünde asırların tahribatına göğüs germiş ve güzellikte eşsiz Türk yapılarını kendi elimizle tahrip edildiğini görmek acı bir şeydir.

Çemberlitaştan Çarşıkapıya giderken, Kara Mustafapaşa türbesinin karşı köşesinde ve on altıncı asır Türk yapı sanatının ve Yenicami gibi bir nefise ibda eden büyük Türk sanatkârı mimar Davudun eşsiz bir bediası olan sebil, vakıflar idaresinin bir kazanç hevesine kurban edilerek yürekleri sızlatacak bir şekilde çirkinleştirilmiştir.

Vakıflar idaresinin suları için bir satış şubesi haline getirilen bu sebilin mermerleri üzerine, bir on altıncı asır sebiline pek çirkin düşen bir takım su isimleri yazıldıktan maada, onun, ince, zarif, nakışları altına da iğrenç bir elektrik ampulu takılmıştır.

Vakıflar idaresi, bir yıl kadar evvel, aynı hareketi İstanbulun diğer bir bediasında, Yenicami sebilinde de göstermişti. Bu güzel sebiller, Türk mimarisi tarihinde sayfalarca yer tutan eserlerdir. Bu eserlerin yeri Türk müzesidir. Fakat, bir müzenin çatısı altına sığmadıkları içindir ki kendi kendilerinin müzesi olmuşlardır.

Bugün artık aydın bir meseledir ki, Türk mimarisinin bedialarını Vakıflar idaresinin elinden almak ve onları müzeler idaresine tevdi etmek lâzımdır. Daha geçenlerde bir tamir sırasında Yenicamiin kaldırılan musluklarını bu sütunlarda yüreğimiz yanarak yazmış, bizim ile beraber güzide muharrir Falih Rıfkı Atay da Ulus da aynı feryadı koparmıştı.

Bugün ise mimar Davud sebilini bu elim hali ile karşılaşıyoruz.

Türk Tarih Kurumu, eski eserleri koruma kurumu ve müzeler umumu müdürlüğü ve Kültür Bakanlığı artık bir gün meselesi olarak telâkki etmemiz icap eden bu tahripkârlığın önüne geçmelidir. Bütün dünyaya karşı göğsümüzü kabartan İstanbulun bağrına vurulmuş, Türklük damgası olan ve seyyahları, âlimleri, sanatkârları karşısında hayran bırakan tarihî Türk yapılarını, Vakıflar idaresinin elinden almalıdır. Vakıflar idaresi su satmak istiyorsa, sıhhî tertibatı haiz bir satış şubesi açsın.

Kızılayın maden suyu satış şubeleri bunun en güzel bir örneğidir.

Bu yazıyı, Türk Tarih Kurumuna, müzeler umum müdürlüğüne vesair bütün alâkalı makamların nazarı dikkatine açık bir mektup halinde vazediyoruz.

En yakın bir zamanda, mimar Davud ve Yenicami sebillerinin, bu iki eşsiz Türk yapısının bu çirkinlikten kurtarılacağını ümit ederiz.

Dün yağan şiddetli yağmurlar

Ortaköyde denize sürüklenen arabanın hayvanları boğuldu

Dün gece sabaha karşı şiddetli bir yağmur yağmağa başlamıştır.

Esasen bütün gece havanın kapalı oluşu ve hiç durmadan şimşeklerin çakması havanın dolu olduğuna işaret ediyordu. Fakat yağmur bilhassa sabaha karşı artmıştır. Bu arada Ortaköy, Kasımpaşa dereleri kısmen taşmış, Eyüpte Bülbül deresi sırtlarından gelen sular caddelerde sel halini almış, Aksarayı sular istilâ etmiş, kaldırımlar sökülmüş, bazı evlerin de alt katlarını su basmıştır. Şiddetli yağmur yüzünden Ortaköyde sabaha karşı bir de kaza olmuştur.

Dereboyundaki Hamidiye çeşmesinden su doldurmak üzere giden Fatih Atpazarında 6 numaralı ahırda oturan Kemaliyeli sucu Süleyman ve Remzi tramvay yolundan dereyi geçmek istemişler, fakat taşmış olan derenin sularına arabalarını kaptırmışlardır.

Remzi ve Süleyman bir müddet arabayı şiddetli selden kurtarmağa çalışmışlarsa da, muvaffak olamamışlar, derenin denize akan mecrahaline doğru gittiklerini görerek canlarını bin müşkülâtla kurtarmışlardır.

Araba parçalanmış, atlar denize kadar sürüklenerek boğulmuşlardır.

Yalnız bu şiddetli yağmurlar şehrin bazı taraflarına hiç düşmemiş bu arada Bakırköye yağmur yağmamıştır.

Ziraat Vekâleti namına yapılan tetkikler

Ziraat vekâleti yüksek ziraat enstitüleri meyvecilik, bağcılık ve bağcıvanlık enstitüsü müdürü profesör Gelisberg ile değerli muavini Nail Oraman Bursa ve civarında bir müddetten beri yaptıkları tetkiklerini ikmal ederek şehrimize dönmüşlerdir.

Profesör ve muavini Nail, Çanakkalede bademcilik hakkında da tetkik yapmışlar ve Umurbeylide açılacak olan badem istasyonunun yerini tesbit etmişlerdir.

Bundan başka Lüleburğazda devlet çiftliğinde bir gün kadar kalmarak tetkikatta bulunulmuş, Trakya mıntakasında açılması takarrur eden sebzecilik istasyonu arazisi de tesbit edilmiştir. Profesör Gelisberg ayrıca Trakyada kırmızı biber meselesini ele alarak bazı tetkiklerde bulunmuştur.

Bundan başka Edirnede bağcılık etrafında meşgul olan profesör konserve fabrikasında tetkikler yapmış, fabrikanın tekrar faaliyete geçmesini lüzumlu görmüştür.

Profesör bütün bu tetkikleri bir rapor halinde hazırlıyarak ziraat vekâletine verecektir.

KURUNA abone olunuz, abone ediniz

Karadeniz mektupları : 18

Çoruh'ta kültür ihtiyacı

YAZAN : ASIM US

Çoruh havalisini görenlerin, burada biraz tetkikat yapanların karşılaştıkları ilk umumî ihtiyaç kültür meselesidir. Çoruh bir kere hudud vilâyetidir; sonra uzunca bir zaman ecnebi istilâsı altında kaldıktan sonra anavatana dönmüştür. Bu itibarla halkın maarife karşı derin bir alâkası vardır.

Artvin vilâyeti bu şiddetli alâkayı takdir ettiği için maarif işlerini birinci plâna almıştır. Vilâyet Hususî İdaresinin hakikî geliri 120 bin lira olduğu halde bunun 84 bin lirası ilk tahsil ihtiyacına ayırmıştır. Bunun la beraber yine hakikî ihtiyacın onda bir derecesine cevap verilemediği anlaşılmıştır.

Zira Artvin iki yıl evvel kayma kamlık iken Çoruh muhitinde ilk tahsil meteplerinde 3 bin çocuk okuyordu. Burada vilâyet teşkilâtı yapıldıktan sonra bu miktar 8 bin olmuştur. Fakat bugün yine açıkta kalan, ilk tahsil çağında oldukları halde okutulamayan 20 bin çocuk vardır. Bunun için vilâyet Hususî İdaresi 45 ilk mektep binası yapmağa karar vermiştir. Şimdiye kadar bunlardan on beşi ikmal edilmiştir. Bu sene içinde de geriye kalan mektep binaları da tamamlanmış olacaktır.

Yalnız bu güzel teşebbüste muvaffak olabilmek için Kültür Bakanlığının da umumî bütçeden, çok değil, cam ve çerçeve masrafını karşılayacak kadar bir yardımda bulunması lâzımdır.

Çoruhluların Kültür Bakanlığından en büyük dilekleri budur.

Umumî bütçeden yardım hususunda Çoruh vilâyeti bir istisna değildir; diğer doğu vilâyetlerimiz de az çok ayni mevkidedir. Fakat şunu katî olarak söyliyebiliriz ki bu türlü yardım daimî olmayacaktır. Bütün doğu ellerinde başlamış olan imar faaliyetleri nihayet beş yıl içinde güzel semerelerini verecektir. Ondan sonra bütün bu vilâyetler kendi kendilerini kurtarmış bir vaziyete gireceklerdir. Merkezin yardım ihtiyacından da kurtulmuş olacaklardır.

Bayındırlık bakanlığı Çoruh havalisindeki yol ihtiyaçlarını takdir ederek iki yıldanberi on bin lira yardım tahsisatı vermektedir.

Bu sayede Çoruhun yolları iyi muhafaza olunabilmektedir.

Memnuniyetle kaydedelim ki doğudaki hudud vilâyetlerimizde para ihtiyacına mukabil mahalli idare adamlarımız ellerine geçen paranın kıymetini gerçekten takdir etmekte ve sarfiyatlarında bunu fiili surette göstermektedir.

Meselâ Borçka merkezinde kayma kam Vahdeddin Başel beş sınıflı bir ilk mektep binası yaptırmıştır. Bu mektebin taş kısmı 1700, tahta kısmı ki her ikisi birden 2700 liraya mal edilmiştir.

Daha sonra orta mektep haline getirilebilecek bir şekilde yapılmış olan bu mektep içinde beş yüz talebe okuyabilecektir. Kaymakamlığın sarfiyattaki fevkalâde dikkatini ve yerli halkın yardımı eseri olan bu binanın bugünkü vaziyetinde e naşağı on bin liralık bir değerdedir.

Borçka kaza merkezini elektrikle aydınlatmak için teşebbüs de yine büyük bir tasarruf fikri ile idare olunmuştur: Cumhuriyet bayramına kadar yetişecek olan bu iş kaza merkezi civarındaki Kaynarca suyundan istifade edilerek vücuda getirilecektir. Su ile müteharrik 100 beygirlik bir türbin ile başarılacak olan bu teşebbüs de 3 bin liraya mal olmuş bulunacaktır. Bu kadar bir para ile bir kaza merkezinin aydınlatılması takdir olunacak bir muvaffakıyet değil midir?

Arjantin bahriyelileri âbideye çelenk koydu

Limanımızda bulunan Arjantin mektep gemisi kumandanı ve subayları dün Cumhuriyet meydanına gelerek âbideye merasimle çelenk koymuşlardır. Müteakiben Arjantin kumandanı, hatıra defterini imzalamıştır.

Yukarıki resimler, çelenk koyma ve imzalama anlarını göstermektedir. .

Günün Akisleri

Lord Peel öldü

İki defa İngilterenin Hindistan nezaretini işgal etmiş olan ve son defa Filistin isyanlarını tahkik için teşekkül edip Filistine giden "Royal Commission,, un reisi Lord Peel vefat etmiştir. Kendisi yetmiş yaşındaydı .

Bir müddettenberi hastaydı. Son haftalar içinde yatakta bulunuyordu.

Lord Peel, İngilterenin başvekillerinden Sir Robert Peelin torunuydu.

Uyanan şehir

Son Postada Burhan Cahit yazıyor:

İstanbul belediyesi şehri medenî insanların yaşadığı ve makine kuvvetinin revaç bulduğu bir site haline getirmek için parça parça, yer yer koyduğu nizamlar biribirini takip ediyor. Şimdiye kadar sokakları piyadelerin malikânesi halinde kalan şehirde nakil vasıtalarının da seyrüsefer hakkı olduğu kabul edildi. Ve gene şimdiye kadar kalabalık caddelerin yan kaldırımlarını ve köşe başlarını kendilerine ticaretgâh görmekte ısrar eden seyyar satıcılara karşı o yerlerin yayalara ait olduğu tasdik edildi. Ve gene şimdiye kadar sokağı bir mezbele haline getirmeye, kaldırımları burun delikleriniz ve idrar yollarınız müntehası gibi görüp kirini ve pisliğini oraya boşaltmaya alışanlara bu iğrenç hareketlerini medenî insana yakışmayacak çirkinlikler olduğu ihtar edildi.

Ve nihayet motörleşen nakil vasıtaları arasında ve ağır yükler altında iki büklüm insanlar görülmesinin medenî şehrin ahengini bozduğu anlaşılarak bu da yasak edildi.

Bütün bunlar ilk hamlede bazılarını şaşırttı. Körün değneği gibi itiyadlarına saplanıp kalanları belki de kızdırdı. Fakat şehir hayatında medeniliğin yalnız davul yerine radyo dinlemekten ibaret olmadığını bilenler için de derin bir ümid ve emniyet işareti oldu. Çünkü bunlara bakarak günün birinde İstanbulun meselâ Peşte gibi temiz, Janen gibi gürültüsüz ve Berlin gibi sineksiz bir medenî şehir olması ihtimalleri ziyadeleşti. Yeter ki belediye ufak tefek sızıltılara kıymet vermeden makine gibi çalışmasında devam ve ısrar etsin.

Tiyatro

Dünkü Haberde Nurullah Ataç tiyatro hakkında yazıyor:

Çocukluğumda tiyatroyu pek severdim. Gençlik yıllarında da arasıra gitmekten kaçınmazdım. Hatta bazı piyesleri seyredip onları beğenip beğenmediğimi, onlar hakkında düşündüklerimi söylemeği kendime vazife edindiğim bir zaman da olmuştu. Şimdi o günleri düşündükçe, belki geçmiş gençlik günlerini hatırladığım için bir haz duyuyorum ama bir raz da şaşıyorum. Kuşdilindeki salaşta, satıcıların bağırtıları ve çıngırak sesleri arasında, perdenin açılıp Kel Hasanın tuhaflık etmesini bekliyen çocuk gerçekten ben miyim? Şehzadebaşında bir takım eciş bücüş vodvilleri dinleyip onların monoloğlarını anlatmağa çalışan delikanlı gerçekten ben miyim?.. Tiyatro yüzünden hatırını kırdığım, kavga ettiğim adamlar bile oldu. Sahiden hayret ediyorum: Şimdi bir akşam tiyatroya gitmek için uykumu feda etmeği aklım almıyor. O günler benden o kadar uzaklaştı. Geçen sene Ertuğrul Muhsin Shahespeare'in bir dramını muvaffakıyetle oynamış; günlerce niyetlendim: "Bunu muhakkak görmeliyim!,, fakat Tepebaşı tiyatrosuna da kalabalığın arasına girip saatlerce hareketsizce dikkat etmeği bir türlü gözüme alamadım.

Tiyatronun aleyhine mi döndüm? Onu yermek mi istiyorum? Hayır. Bilâkis, tiyatronun büyük bir sanat olduğuna halâ kaniim. Dramı, tragedyayı romandan da üstün bulurum. Bir şahsın huyunu, ihtiraslarını hikâye ile anlatmaktan çok daha zor, çok daha ince bir sanattir.

Fakat günler geçtikce tiyatroyu seyretmektense kitabını okumağı tercihe başladım... Koltukta temaşa.. Bu insanın hayalini daha serbest bırakıyor. Eseri benim anlamama bir de sahne sanatkârının anlaması karışmıyor: Meziyetleri de, kusurları da daha iyi hissediyorum. Aktörün mahareti, kusurları, aksi de meziyetleri örtmüyor. Kitabın yapraklarını çevirdikçe şahıslar gözümün önünde beliriyor ve sözlerini bana herhangi bir aktörün söyliyebileceğinden daha doğru bir eda ile söylüyor. Daha doğrusu dedim; bittabi bu gayetle nisbidir: Ben o şahısların her birine, kendi anlayışım, hissedişime göre bir çehre veriyorum; aktörün benim tasavvurumda hiç benzemeyen hakikî çehresi hayalimi taciz ediyor.

Biliyorum ki haksızım: Asıl tiyatro kitabda değil, ancak sahnededir. Öyle ama haksız olduğumuzu bilmek, huyumuzu değiştirmek için kâfi midir?

Otelden çıkamıyan bir miliet

Milletler Cemiyeti âzasından olan Paraguvay hükûmeti, bundan birkaç sene evvel, Şako harbinde Milletler Cemiyetinin aldığı vaziyetten memnun olmıyarak, istifasını vermişti. Malûm olduğu üzere, Cemiyetten çekilmek isteyen her âza, bu talepten ancak iki sene sonra resmen ayrılmış olur.

Paraguvay için bu müddet bitmiş bulunuyor. Fakat, son senenler zarfında, Cemiyete, her âza devlet gibi, vermeğe mecbur olduğu parayı vermediği için, Cenevre derneği tarafından serbest bırakılmıyor.

Bu suretle Paraguvay'in vaziyeti, borcunu veremediği için otelden çıkamıyan bir adama benziyor!

Geçmiş kurunlar :

4 T. evvel 1923

İSTANBULUN UMUMİ HARİTASI

İstanbulun umumî bir haritasının yapılması emanetçe bir şirkete verilmiştir. Şirketin şimdiye kadar tanzim ve Şehremanetine tevdi ettiği haritaların tetkiki için bir heyeti fenniye teşkil edilmiştir.

Marmara havzasında gümrük muameleleri

Görülen lüzum üzerine Marmara havzasında bir kısım gümrük muameleleri basitleştirilmiştir. Bu hususta hazırlanmış olan talimatname 1 teşrinievvelden itibaren meriyet mevkiine girmiştir.

Her hafta başında

★ Yazan: HIKMET MÜNIR ★

Irak nazırının bir hatırası — Tılsım — Sokaklar kiraya verilebilir — Bir içeri, bir dışarı — Saksofon mucidine âbide — Eziyet..

Muhterem misafirimiz Irak hariciye nazırı B. Tevfik Elsuveydi, evvelki gün, bu satırların muharririni Perapalas otelinde kabul etmişti.

İki memleketin siyasal münasebatı, dünyanın umumî vaziyeti hakkında, Şark misakı, Filistin—Yahudi meselesi ve Akdeniz etrafında Kurun için gayet değerli beyanatta bulunduğu sırada; İstanbulun geçmiş günlerine dair hatıralarından da birini anlattı.

Irak Hariciye nazırı B. Tevfik Elsuveydi İstanbulun eski bir aşinasıdır.

Buradaki mekteplerde okumuş ve bir müddet Osmanlı ordusunda zabit olarak bulunmuş:

— Paristen yeni gelmiştim, dedi. Marsilyadan bindiğimiz vapurdan Galata rıhtımına çıkmak üzereydim. Fakat güverte merdiveninin başında duran polis, beni dışarı bırakmıyordu.

"— Başınızda şapka ile, asla karaya ayak basamazsınız. Fes giyecek siniz. Yoksa muameleniz ikmal edilemez. Burada kalmağa mahkûmsunuz,, diyordu.

Aman, zaman.., Imkânı yok!

Naçar, başı açık olarak vapurdan ayrıldım. Pasaportum, her şeyim polisin yedinde kalmak şartile... Galataya çıkarak alettahmin bir fes alıp başıma geçirdim.

Tekrar vapura döndüğüm zaman, Polis, beni tepeden yukarıya doğru bir süzdükten sonra memnuniyetle:

"— Ha şöyle,, dedi: "Bakın, şimdi işinizi görebilirim.,,

Halbuki bugün...

* * *

Tılsım..

Muharrirler, size zevkle okutabilecek bir şey yazabilmek için ne kadar zahmete katlanıyor bilseniz..

Geçen gün mizah muharriri Osman Cemali Tepebaşının meşhur bir kahvesinde gördüm.

"Pek gördüm,, diyemem. Zira, görmemle onun sıvışması bir oldu!

Kahvenin orta kısmlarına doğru konulmuş bir paravananın arkasına kaçmak istiyordu.

Sonra beni, enikonu farketmiş olacak ki geri dönerek:

— Hay Allah müstahkını versin, dedi. Şu Darülbedayide biri var, her geldikçe çene çalıyor. Demin, aşağıya doğru geçti; selâmlaştık. Bir müddet sonra uğrayacağını söyledi. Sezni o zannederek kaçtım. Az sonra yine buraya çıkacaktım..

— Pekalâ neden, ille burada, bu masa üzerinde yazmak istiyorsun?

— Burası, senenin bu mevsiminde benim tılsımımdır..

—Yani?

— Yani ben buraya geldimmi, günde beş altı çay içerek en güzel yazılarımı çıkarırım. Fakat eş dost tan rahat yok ki..

Baktım; biraz daha konuşsam, Osman Cemalin güzel yazılarına mani olan mahut "eş dost,, arasına ben de gireceğim. Müsaadesini isteyip sıvıştım.

Osman Cemal şimdi; "Matbuat umum müdürlüğü,, nün halk arasında yaymak üezere olduğu ve mevzuu müsabaka ile kazanılmış "halk romanları,, ndan birini yazmakla meşguldür.

Bunun her forması için, oldukça da külliyetli bir para verilmektedir.

* * *

Sokaklar kiraya verilebilir

İş Bankası ve Yenicami kemeri hizalarına asfalt yollar yapıldığını görüyorsunuz. Gündüz buralardan hepimiz geçiyoruz. Lâkin geceleyin, bu yollarda ne olduğunu biliyor musunuz?

Bundan iki akşam önce, matbaadan çıkmış eve dönüyordum. Vakit geçti. Mutad yolum olan Yenicami kemerinin altından geçip gidecektim. Fakat uzaktan bir takım hayaletlerin yol üzerinde oynaştıklarını gördüm.

Kendi kendime:

"— Acaba, dedim. Shakespare'in oyunlarından birini mi seyrediyorum. Yoksa, hiç inanmadığım (iyi saatte olsunlar) mı karşıma çıktı?,,

Biraz daha yaklaştım. Bir de ne göreyim: İşimden geç vakit çıkan bir takım Musevi kızları, biri dam, biri kavalye rolünü almış olarak temiz asfalt üzerinde dans ediyorlar! Biri de, ellerini çırpıştırarak hafif hafif "kukaraça,, şarkısını söylüyor.

Şehrimizde pek nadir olan asfalt yolun, bu kadar yüksek bir salon ilhamı vereceği gayet tabii idi!

Buradan aklıma bir şey geliyor: Eski usul bazı evlerde, yeni şekil düğünler yapıldığı zaman, danslar ekseriya, kapı ardlarında taşlıklarda su küplerinin yanında yapılıyor. Belediye, düğün sahiplerine vakit vakit bu asfalt yollardan bir kaç metre murabbaı kiralayacak olsa, hem gençler memnun olur, hem belediyenin geliri artar.

* * *

Bir içeri, bir dışarı

Hayatımın mühim bir kısmını, mütemadiyen saksofon çalmakla geçiren bir müzisyene sordum:

— Boş vakitlerinde ne yapıyorsun?

— Nargile içiyorum, dedi.

* * *

Saksofon mucidine nasıl bir abide dikmeli

Saksofon denilen ve şimdi cezbant takımlarında çalındığı görülen kocaman, pipo biçimindeki musiki aleti, Antoine Sax isimli bir Belçikalı tarafından ihtira edilmiş..

Geçenlerde, musiki üstadlarından bir tanıdığım, saksofon muhteriine, doğum yeri olan Dinan şehrinde bir abide dikileceğini söyledi

Şimdi o, dehşetli gürültüler yapan âleti gözönüne getiriyorum da, icat edene ne türlü abide dikilmek lâzımgeldiğini düşünüyorum..

Bana kalırsa, saksofon muhterii çin şöyle bir heykel dikilmelidir;

Elile başını tutmuş bir adam... Yüzünde, müthiş bir baş ağrısından mütevellit derin ıztırap alâmetleri!

Bu abide, saksofon diye dünyanın başına musallat edilmiş olan müthiş patırdıcı musiki âleti yüzünden, beşeriyetin aldığı acıklı manzarayı temsil edecektir.

* * *

Eziyet...

Dünyanın bir diğer küçük faciası da dondurmacı dükkânlarında, patiserilerde cereyan ediyor.

Müşteri oflayıp puflayarak içeri girer. Kendisine hizmet görecek olan kadın veya erkeğe sorar:

— Dondurma neli var?

Kadın; sabahtanberi belki yüz elinci defa olarak ve ağır bir yorgunluk bulutu altında:

— Vanilyalı.. Çikolatalı.. Limonlu.. sonra efendim, kaymaklı...

— Ver bir karışık bana.

Diğer bir müşteri gelir. Ayni su al:

— Dondurma neli vari

Kadın yüz elli birinci defa olarak:

— Vanilyalı... Çikolatalı.. Limonlu, kayısılı, kızılcıklı, fıstıklı, kavunlu.

Müşteri yine:

— Ver bir karışık bana...

Be mübarek adam. Karışık bir şey yiyebilmek istidadındasındır da, ne diye habire, sorar da sorar, hatunca gızın anasından emdiği sütü burnundan getirirsin?

Doğrudan doğruya:

— Ver bir karışık, de.. Yuvarlasın gitsin.

KURUN abone bedeli başkalarınkinden 500 kuruş daha azdır.

ŞEHİRDE

Kabahat kimde

Nimetihüdamotörünü bir Yunan şilebi batırmış

Bir kaç gün evvel Karadenizde Nimeti Hüda motörünü batıran Yunan şilebinin hüviyeti tesbit edilmiştir.

Nimeti Hüdanın sahibi, Agia Varvara adını taşıyan vapurun mesup olduğu Kostatik Siskidi acentesine müracaat ederek 7 bin lira tazminat istemiştir.

Vapur kaptanı acenteye gönderdiği telgrafta bu protestoyu kabul etmediğini bildirmiş, motörün feneri olmadığından kabahatin kendisinde olmadığını ileriye sürmüştür.

Nimeti Hüdanın reisi ise bunun tamamen aksine olarak şilebin hiç bir tarafında ışık görmediğini iddia etmiştir. Liman reisi bu hususdaki tahkikat raporunu hazırlamıştır.

Hangi tarafın haklı olduğu yapılacak muhakeme neticesinde anlaşılacaktır.

Karaağaç - Edirne hattı

Karaağaç — Edirne tren hattının 3 kilometrelik kısmının, fazla yağmurlar dolayisile bozulduğu gözönünde tutularak bir köprü yapılmasına karar verilmiş, köprünün inşasına başlanmıştır.

Köprünün kış gelmeden bitirilmesi için azamî faaliyet gösterilecek, raylar da bir miktar yükseltilecektir.

Vapurda çalınan cüzdan

Polis tarafından bulunup hemen sahibine verildi

32 yaşlarında İlya adında bir Musevî dün Heybelide şişe satmaktan dönerken vapurda Sürmeneli Besim oğlu Azmi adında birinin yanına yaklaşmış, usulcacık elini cebine sokarak cüzdanını çalmıştır. Fakat biraz sonra biletçiye bilet vermek üzere Azmi cebine elini atınca cüzdanının yerinde yeller esdiğini görmüştür. Polise yapılan şikâyet üzerine biraz sonra hırsız yakalanarak karakola sevkedilmiş, cüzdan sahibine iade edilmiştir.

Gümrük bayrağı

Yeni neşredilen Türk bayrağı nizamnamesi gümrük bayrağının örneğini değiştirmiştir.

Yeni örneğe göre yaptırılan gümrük bayrağı, gümrük baş müdürlük binasına asılmıştır.

Sarhoşluğun sonu

Üsküdarda Mektep sokağında 12 numarada oturan Cemal adında biri dün sarhoş dolaşırken Selimiye kışlası caddesinde Şakir oğlu Hamdiye rastlamış, eski bir meseleden dolayı aralarında çıkan kavğa neticesinde Cemal arkadaşını fena halde dövmüştür. Yapılan şikâyet üzerine Cemal cürmümeşhud mahkemesine verilmiştir.

Ankara Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

Ankara Tiyatro ve Opera Okuluna imtihanla parasız ve yatılı talebe alınacaktır.

Kabul şartları Ulus, Tan, Cümhuriyet ve Akşam gazetelerinin pazar, çarşamba ve cuma nüshalarında intişar etmektedir.

İsteklilerin İstanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğüne ve Ankarada Müzik öğretmen Okulu Direktörlüğüne müracaatları.

"3618" (6612)

AŞIK KONTES

Donna Giovanna arkadaşı İren'e, alaylı bir gülümseme ile, — Sana tekrar ediyorum: diyor, vaziyet cidden komik. Düşün bir kere Kontes Franchi elliyi geçen yaşiyle yirmisinde bir gence âşık oluyor.

İren Mari omuzlarını kaldırıyor:

— Sen delisin!

— Ben mi?Asıl sen delisin! İşin daha gülünç tarafı da var. Bu evliya gibi görünen kadının fatal pasiyonunun kim olduğunu tasavvur bile edemezsin.

— Tabii edemem.

— Hele bir keşfet, bakayım!

— Edemem.

— Robert Taylor.

İren Mari hayretle açılan gözlerini dostunun yüzüne kaldırıyor:

— Dinle azizem, ya ben aklımı kaçırıyorum, ya sen benimle alay ediyorsun. Kontes Franchi daima aklı başında bir kadın olarak tanınmıştır, o kadar ki muhitimizde kimse onun aleyhinde söylemez.. Bu, gerçekten bir mucizedir!. Şimdi ise sen onun bilmem kime âşık.. . İki sıra beyaz dişlerini gösteren bir gülüşle lâfını kesti. Öteki başını sallayor:

— Gül, gül!.. Fakat istersen hakikati meydana çıkarmak senin elinde.

Güzel yıldız bir haftadır Triyanon sinemasında görülleli Kontes ilk matinadan sonuna kadar salondan çıkmaz oldu. Bunu herkes biliyor.

— Film hoşuna gitmiş olacak?

— Hoşuna giden Taylordur. O görününce kadın elektrikleniyor.

— Hepsi tahayyül!.

— Yaşı geçkin kadınların iptilâsı yeni bir şeymiş gibi konuşuyorsun!

— Evet bir yenilik değil; fakat burada bir fotoğraf mevzuubahis. Nasıl kabil olur?. Taylor gayet güzel bir genç.. Et ve kemik olsa anlarım.... Haydi haydi, bana hakikaten uzak şeyler söyletme..

— Pek alâ! Bir şeye inanmaz kadın! Hakikati meydana vurmak ister misin? Bir tecrübe kâfi.. Bugün serbest misin?.

— Evet.

— Ben de... Yalnız, yüzüme öyle acaip acaip bakıp durma! Yanılmıyorsam bir zaman lar, süvari zabitleri de senin hoşuna giderlerdi Şimdi tayyarecilere vurdun işi.

— Açık gökler, temiz hava!

— Alâ. Bugün saat tam on beşte Triyanon'da buluşalım. Sana alay etmediğime, hakikati anlattığıma kani olacaksın.

Tam on beş dekika geçe Donna Giovanna ile arkadaşı sinamanın beşinci sıra koltuğuda yer alıyorlardı. Kapıdan girdikleri sırada İren, kulağına, kurnazca şu sözlerin fısıldandığını duydu:

— Ben sana demedim mi?.. İşte yerinde. Arkasına oturalım; göreceksin..

Gerçek önlerinde, çok şık, koyu renk elbiseli, hafif beyaz saçların çerçevelediği henüz genç yüzlü Kontes oturuyordu. Bu yüzdeki iri kahverengi gözlerde ateş ve sıcaklık parlıyordu.

O şehirde iki senedenberi oturuyordu. Güzel bir evi güzel bir otomobili vardı. Fakat ona aid pek az veya hiç bir şey bilinmezdi: Onu biraz eksantrik buluyorlardı. Bu yüzden çok tecessüs uyandırıyordu. Onun eskiden hemen hiç gitmediği bir sinemaya böyle sık sık devamı görülünce bu tecessüs artmıştı; sonra da onun bu aşk ve iptilâ filmine ısrarlı bir şekilde devamı görülünce artık tecessüslerin önüne geçilemez oldu.

Şimdi İren Mari inanmak istemediği halde dilsiz bırakan bir hayretle müşahede ediyordu. Emindi ki arkadaşı her zamanki hayali oyunlarından birini yapıyordu. Fakat sahnede Margarit Gotye ile genç âşıkının yüzü görülür görülmez Kontes Franchi'nin hakikten sıçradığı ve beyaz perdeye doğru dikkatle iğilin kaçan hayali kucaklamak ister gibi bir hal aldığı İren'nin gözünden kaçmadı.

Kontes'in hayranlıktan dikilenmiş vücudü, salonun yarı karanlığında farkediliyordu..

Hâlâ şüphe etmek imkânsızdı. Delikanlı görünmediği zaman kendini koltuğa bırakıyor, sabırsızlıkla onun tekrar dönüşünü bekliyorduu.

Donna Giovanna Kontes'in bütün hareketlerini, her seferinde dirseğiyle arkadaşının böğrüne dürterek not ediyor, alçak sesle:

— Gördün mü, gördün mü?.. diyordu. Şimdi inanıyor musun? Kendini tutmaya bile lüzum görmüyor..... Deli ben miyim?.

Arkadaşı, içinden: "Evet hakikaten delilik" der gibi omuzlarını kısıyor, Kontesin hareketlerini hiç değilse tavzih edilemez buluyordu!

Donna Giovanna "göreceksin" diye mırıldanıyordu. O bugün değilse yarın Holivuta gider. Perde üzerindeki hayal ona kâfi gelmiyecek. İnsanın parası oldu mu ve bir kaprise tutuldu mu onu yerine getirmek kolaydır.

Margarit Gotyenin asabi Baron du Varvilleden dört bin liralık banknotlarla bir de o enfes tokatı aldığı bu sırada Donna Giovannada fantazi de eksik değildi..

Bu sırada âşık Kontes hareketsiz ve sapsarı, hararetli gözlerle Armand du Varville'in yetişmesine bakıyordu. Belki ona bu taze dudaklar, senelerin soldurduğu kendi dudaklarını emiyorlar gibi geliyordu.

Her zamanki gibi İren Mari arkadaşının ısrarına mağlup oldu. Bir hayır cemiyeti bileti reddedilmez. Bugün öğleden sonra Kontese gidelim. Muvakkat evdedir. Çünkü Robert Taylorun sahnede kaybolduğu günden beri aşkının üzerine ağlamak için eve kapandı. Ya Holivuda gitmek için valizleri hazırlıyor, veya kokulu bir kart üzerine sevgisini yazmakta, ihtimal ki fena tesir yapmamak ve cevap alabilmek için de yirmi sene evvelki bir gençlik resmini ilâve etmektedir. Ne halde olduğunu görmek beni çok alâkadar ediyor...

İren Mari onu bu fikrinden vazgeçirmeye çalıştı ise de bir iç çekiş fırtanası arasında Kontes Franchi'ye birkaç hayır cemiyeti namına yapılan bir konferans için bilmem hangi hastahane namına bilet takdim etmek vesilesiyle Donna Giovannanın otomobiline bindi..

Yarı karanlık ve çiçek kokuları içindeki salona girdikleri zaman uşak misafirlere, Bayanının meşgul olduğunu ve biraz beklemelerini rica etti.

Tabiatı tashih edilemez Donna Giovanna alababının kulağına:

— Taylora bırakacağı malların vasiyetini yaptırıyordur,. diye fısıldadı. Acaip bir tecessüsle etrafına bakman öteki ise gözlerini salonun bir noktasına dikerek ansızın donakaldı.

— Bak, bak!

Parmağiyle, önünde bir demet gül bulunan büyük bir fotoğrafı gösteriyordu.

— Bak, Rober Taylor!...

Evet gerçek o! Parlak tebessümü ve sakin gözleriyle gümüş çerçeveye bakıyordu.

Donna Giovanna, muzaffer.

— Taylor! . diye tekrarladı . Ta kendisi! hakkım var mı imiş?.

Tabloya biraz daha yaklaşıyorlar. İren Mari:

— Acaip!. diye söylendi. Nasıl oluyor da İtalyan tayyare zabiti formasını giymiş bulunuyor. Belki..... —Donna Giovannanın kolunu sıkarak, sapsarı, lâfını kesiyor — Tanrım!

— Aman Allahım! Oku, bak, ne yazılı??.. Şaşılacak şey!.. Bu kadar benzeyiş!..

Buu çok güzel delikanlı resminin altında bir ithaf:

"Benim sevgili anneciğime! Enrico". Yanında bir gümüş madalya ve bir yazı daha:

Yüzbaşı Endico Franchinin hatırasına!"

R. S.

SON HABERLER

Hitler yeni bir nutkunda diyor ki:

Almanya müstemleke istiyor!

Çünkü ihtiyacı olan şeyleri almağa parası yoktur

Bückeberg 3 (A. A.)— Millî hasad bayramı tezahürleri esnasında ziraat nazırı bir nutuk söyliyerek Alman ziraatinin mücadele etmekte olduğu güçlükleri hatırlatmış ve bunların arazinin çok dar olması ve işçilerin az bulunması olduğunu tasrih eylemiştir. Bir, " istihsal muharebesi,, neticesinde alınan bugünkü neticeler, ancak mütekâsif kültür sayesinde alınmıştır ve 1932 de yiyeceğinin yüzde 25 ini hariçten alan Almanya, 1936 ancakyüzde 17 sini hariçten tedarik etmeğe başlamıştır,,

Bundan sonra B, Hitler bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

Liberalizm bugün mümkün değildir. Bugün, herkes umuma yaraya cak şeyleri yapmaya mecburdur. Modern devlette bundan başka bir program tatbikinin imkânı yoktur.

B. Hitler bundan sonra, Marksizmin aleyhinde bulunarak demiştir ki:

Marksist programın bize verdiği neticeleri unutmadık: Yedi milyon işsiz ve iflâs halinde bir ekonomi ve bir ziraat.

B. Hitler, anlamamazlıkta devam eden dünya aleyhinde de bulunmuştur.

"Elimizde bulunan arazi bizim için çok dardır.,, demiştir. Bizim müstemlekelere ihtiyacımız vardır. Hâkim olduğunu sanan birisi bize derse ki "Müstemlekeye ne ihtiyacınız var para ile her şeyi satın alabilirsiniz,, Ona şu cevabı verebiliriz: "Eğer paramız olsaydı, tabii satın alacaktık ve eğer Almanyayı on beş sene müddetle yağma etmeselerdi bugün paramız olurdu.,,

B. Hitler, sözlerine şöyle devam etmiştir:

"Alman milleti kendi güzel bahçesini, her türlü Yahudi — Bolşevik tecavüzüne karşı müdafaaya azmetmiş bulunacaktır.,,

Alman hududlarına hücuma kalkılırsa, bu hücum enerjik bir surette durdurulacaktır.

Dahilî vaziyete dönen B. Hitler, sözlerin şöyle bitirmiştir:

Eğer herkes vazifesini yaparsa, önümüzdeki sene ve bunu takip edecek seneler zarfında dayanabileceğiz,,

Hitler İtalyaya ne zaman gidecek

Roma 3 (A. A.) — İyi malûmat almakta olan mahafil, Führer'in İtalyayı ilkteşrin veya ikinciteşrinde değil, ilkbaharda ziyaret edeceğini ihsas etmektedirler.

Paristeki suikastin faili

Bir Italyan mı?

Paris 3 (A. A.) — Bir taksi şoförü geçenlerde tevkif edilen İtalyan Fiambertinin Etoile suikasti günü saat 13,30 a doğru iki küçük sandıkla beraber otomobiline binen dört kişiden biri olduğunu katiyetle beyan etmiştir. Şoför Fiambertinin taksinin ön tarafındaki kanepeye oturduğunu tasrih etmiştir. Yapılan duruşamadan sonra soruya çekilen Fiamberti, avukatı yanında olmadan cevap vermiyeceğini söylemiştir. Maznun Etoile suikasti hâdisesini tahkik eden sorgu hâkiminin emrine amade bulundurulmaktadır.

Fiamberti İspanyada beynelmilel livada çarpışırken 30 ağustosta Fransaya gelerek Perpignanda kısa bir ikametten sonra 9 eylülde Parise gelmiştir. Hüviyet tahkik dairesinin yaptığı araştırmalar neticesinde Fiambertinin tehlikeli bir anarşist olduğu meydana çıkmıştır.

Ankara Atyarışları

Dün başladı

Ankara, 3 (Telefonla) Bugün Ankarada son bahar at yarışlarına başlamıştır.

Havanın kapalı olmasına rağmen üç binden fazla bir seyirci kütlesi önünde müsabakalar devam etmiş ve saat 17,5 da nihayet bulmuştur.

Seyirciler arasında Başvekil İsmet İnönü, Başvekil vekili B. Celâl Bayar, Adliye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu ve Hariciye Vekil vekili B. Numan Menemencioğlu Ankara vali ve belediye reisi B. Nevzat Tandoğan bulunmakta idiler.

Su işleri

(Üstyanı: 1 incide)

bulunmasıdır ki şimdiki halde bu kollar yoktur.

Bunun sebebi ise şudur: Küçük Mendires'in etrafında bugün mevcud olan kasabalar Tire, Ödemiş, Baymdır, Torbalı, Selçuk'tur ve bu kasabalarda bulunan halkın esasen kendilerine kifayet edecek derecede arazileri vardır.

Şu halde Küçük Mendires bataklıklarını kurutmak suretiyle meydana çıkarılmış olan topraklardan memleketçe istifade olunabilmek için mutlaka bu havaliye muhacir yerleştirmek icap ediyor. Daha doğrusu memlekette başlanmış olan sulama ve kurutma işleri ile beraber bir nüfus siyasetinin muvazi olarak yürümesi lâzımgelivor.

Küçük Mendireste kurutulan arazi sahasının iki yüz bin dönüm miktarında olduğunu biraz evvel kaydetmiştik: buralarda beş nüfuslu bir aile için elli, nihayet yetmiş dönüm toprak kâfi geleceğine göre kurutulan ve ıslah edilen iki yüz bin dönüm arazi üzerinde otuz bin nüfus yaşayabilir.. Mendires havzasını iskân için bu nüfus nereden getirilecektir?.

İlk hatıra gelen tabiî olarak Balkan muhacirleridir; bundan başka memleketimizin bazı yerleri vardır ki nüfusuna nisbetle arazisi çok dardır; işte bu gibi yerlerden gelip Mendires mıntakasında birleşmek isteyenler olursa bunlara da hükûmetçe kolaylıklar gösterilebilir.

ASIM US

Gönüllülerin çekilmesi meselesi

(Üstyanı: 1 incide)

İşte şimdi İngiltere ile Fransa tarafından Roma hükûmetine verilen nota diğer hususlarda hazırlanan anlaşma esaslarının tatbik sahasına konulabilmesi için İspanyadaki gönüllülerin geri alınması işinde daha evvel anlaşmak lâzımgeleceğini ifadeye matuf bulunmaktadır. Bu itibarla mevzuu bahs notanın verilmesi beynelmilel siyasî vaziyetin bundan sonraki inkişafı bakımından çok mühim bir hâdisedir.

Bu mesele hakkında dün alınan telğraf haberleri şunlardır:

FRANSIZ VE İNGİLİZ ELÇİLERİNİN ROMADAKİ TEMASLARI

Roma, 3 (Hususî) — Fransanın Roma işgüderi olan Jules Blondel ile İngiliz büyük elçisi Lord Perth dün saat on yedide kont Ciano ile mülâkatta bulunmuşlar, İspanya meselesi hakkında ki müzakere meselesine aid İngiliz-Fransız notasını vermişlerdir.

Bu mülâkat yarım saat sürmüştür.

İtalya hariciye nazırı kont Ciano hali hazırda Rocca della Carminatada bulunan Mussolininin fikrini sorduktan sonra cevap vereceğini bildirmiştir.

Malûm olduğu üzere İtalya Almanya ile beraber olmadıkça İspanya meselesinin müzakeresine razı olmamaktadır Fakat şu nokta ilâve edilebilir ki bugünkü mülâkat İngiltere ile İtalya arasında iki taraflı müzakerelerin başlamak üzere bulunduğunu gösterir bir mana ifade ettiği cihetle çok mühim telâkki olunmaktadır.

Londra, 3 (hususî) — Burada bulunan siyasî İtalyan mehafili İtalyanın Almanya ile beraber olmaksızın İspanya meselesini müzakere edemiyeceğini iddia etmekte bulunmasına rağmen Londradaki siyasî mehafil nikbinliklerini muhafaza etmekte ve Nyon konferansının bu hususta bir misal teşkil ettiğini ileriye sürmektedir.

SOVYETLER KOMİTEYE BİR NOTA VERDİLER

Londra, 3 (hususî) — Evening Standard gazetesine göre Sovyet hükûmeti bugün Londradaki ademi müdahale komitesi reisi Lord Plymoutha bir nota vermiştir. Bu nota ile Akdenizdeki Fransız ve İngiliz gemilerinin kontrolü kaldırıldıktan sonra (Kaldırılan kontrol İspanyaya sevk edilen ticaret eşyasında harp kaçağı bulunup bulunmamasına aiddir. Çünkü hali hazırda mevcud olan kontrol korsan deniz gemilerine mahsustur. — Kurun) vaziyet İspanyadaki general Franko kuvvetleri lehine dönmüş ve bir müvazenesizlik husule gelmiş olduğundan Sovyet hükûmeti Fransa ile Katalonya arasındaki hududun açılmasını istemektedir.

Paris 3 (A. A.) — Ecxcelsior gazetesinden;

B. Musolininin Berlinde söylediği gibi Roma, sulhu istiyorsa İtalya hükûmetinin Fransa ile İngilterenin üçüncü bir devlet tarafından sistematik bir surette ihlâl edilen bir ademi müdahale siyasetine ilelebed bağlı kalmıyacaklarını ve bu devletin ideolojik gayeler tatbiki bahanesiyle kendilerinin imparatorluk münakalât yollarını kesecek surette sevkulceyş noktalara yerleşmesine müsaade edemiyeceklerini anlamak lâzımdır.

İtalyanın mnfi cevabına karşı verilecek cevap ergeç Pirene hududlarının açılması olacaktır.

Populaire diyor ki:

Almanya ile İtalya her ne bahasına olursa olsun, Cumhuriyetçi İspanyanın muzafferiyetine mani olmak ve Berlin — Roma mihverinin İspanyaya kadar uzanmasına medar olacak surette faşist rejimin İberik yarımadasında birleşmesine her ne bahasına olursa olsun, muvaffak olmaktadır.

Fransa ile İngilterenin siyasetinde ayni karar zihniyetinin mülhem olmasının ve İspanyadaki her türlü ecnebi müdahalesini takip etmek ve bilhassa gönüllü İtalyan fırkalarını uzaklaştırmak suretiyle İtalyan — Alman taarruz plânını ilk merhalesinde kırmanın tam zamanıdır.

B. Musolini, Frankistlerin yeni bir taarruzuna yeni bir muvaffakıyetlerine intizaren ne Londra ile ne de Berlin ile arasını bozmağa çalışacaktır.

Milletler Cemiyetinde konuşulanlar

Cenevre 3 (A. A.) — Milletler Cemiyeti asamblesi tarafından İspanya işleri hakındaki karar suretinin reddi, Valancia hükûmeti tarafından asamblede yapılan teşebbüs üzerine takibe başlanılmış bulunan usule bir nihayet vermiştir. Bu noktadaki mütalealarda ittifak vardır.

Asamblenin verdiği karar, teklif edilen karar suretini hukukan bir kümden düşürmüştür. Maamafih siyasî medlûlüne dokunmamaktadır.

Bu meselenin bu içtima devresi nasında yeniden ele alınması ihtimali yok gibidir. Maamafih konseye bu kararın hususî cephesi Akdeniz emniyet cephesi bildirilmiş bulunmaktadır.

Mareşal Fevzi Çakmak

(Üstyanı: 1 incide)

"Türk ordusunun Genel Kurmay yüksek şefini Yunanistanda selâmlamakla bahtiyarım. Türk dost ve müttefiklerimizin büyük askerî kıymetlerine derin surette hayranız. Türk manevraları, Türkiyenin askerî teşkilâtındaki mükemmelliği teyid etmiş ve bu manevralara iştirak eden Elen bayları, şanlı Türk ordusunun devamlı çalışmasının kuvvetli intibalarını getirmişlerdir.

Kardeş dostluğunun kırılmaz bağlariyle sulhun idamesi müşterek menfaatleri zusunda biribirlerine bağlı bulunan Yunanistan ve Türkiye, kuvvetli dostluğunun bu yoldaki siyaset için nasıl mühim bir unsur olduğuna kani bulunmaktadırlar. Bunun içindir ki, Balkan müttefiklerimizin askerlik yolundaki gayretleri ve bizim askerlik yolumuzdaki gayretlerimiz, bize en mühim bir iftihar hissi ile kalblerimizi bağlı bulundurmaktadır. Zira, bu gayretler, hakiki ve samimî surette sulhperver bir idealin tezahürlerini teşkil eylemektedir. "

MAREŞAL FEVZİ CAKMAK'IN CEVABI

Maresal Fevzi Çakmak, verdiği ziyafette bilhassa demiştir ki:

"General Papagos ile beraber Yugoslavyada müttefik Yugoslav ordusunun güzel manevralarını hayranlıkla temaşa etmek fırsatını veren yaretin akabinde, Türk ordusunun Türk milletinin asîl Elen milletine ve şanlı Elen ordusuna kardeş selâmını getirmek üzere dost ve müttefik Yunanistanın güzel payitahtında bulunmakla büyük bir memnuniyet hissetmekteyim. Bu sıkı temaslardan ne memnun olmıyalım ki, bunlar, en güzel ifadesini Balkan Antantı paktında bulan ve en ivi surette kendisini gösteren dostluğumuz ve dostlarımızla münasebetlerimizde gösteren müşterek sulh ideallerimizin zemini bulunan müttefiklerimizin mes'ud ve sıkı isbirliğini göstermektedir. Ufukların bazı defa ağır bulutlarla kararmakta olduğu bir devirde, memleketimizin, samimiyetle bütün herkese misal olarak gösterebileceğimiz işbirliği siyasetimiz sayesinde dünyaya karşı irae ettiği gıbta veri sükûnet manzarası ile iftihar edebiliriz. Şurasını da tebarüz ettirmekliğime müsaade ediniz ki, Yunanistanın fehametlû hükümdarının saadetbahş idaresi altında her sahada elde ettiği güzel başarıları müşahede eylemekten bahtiyar bulunuyoruz. "

YUNAN MANEVRALARI BAŞLADI

Atina, 3 (Hususî) — Ordunun büyük manevralarına dün, Şarkî Makedonyada başlanmıştır. Bu manevralar on bir gün sürecektir.

Kral, bugün öğleden sonra Makedonya manevralarında hazır bulunmak üzere Atinadan hareket etmiştir.

Bulgar manevraları bitti

Sofya 3 (A.A.) — Manevraların sona ermesi münasebetile dün Popovo şehrinde 1600 kişilik büyük bir ziyafet verilmiş ve ziyafetin sonlarına doğru, kral, bir nutuk söyliyerek manevralar esnasında gayret sarfeden kıtalara teşekkürden sonra demiştir ki:

Ordu, Bulgar milletinin sükûn içinde çalışarak kendi umumî refahını temin etmesi keyfiyetinin kıymetli mesnedini teşkil eylemektedir. Millî Bulgar ordusu aynı zamanda Bulgar milletinin bu derece samimî surette arzu ettiği asil sulh davasının hizmetinde de bulunacaktır.

Filistinin Parçalanması Plânı

Son karışıklıklardan üzerine tehire oğrayor

Kudüs, 2 (Hususî) — Her tarafta sükûnet hüküm sürüyor. Tevkifi kararlaştırılmış olan bellibaşlı Arap eşrafı Sussex ismindeki İngiliz zırhlısı üzerinde bulunmaktadır. Bunlardan yalnız bir tanesi ele geçirilememiştir. Bu hadiseye karşı protesto makamında olmak üzere Hayfa, Kudüs ve Nablustaki dükkânlar kapatılmıştır.

Hayfa 2 (Hususî) — Yüksek Arap komitesini hamil olan vapur bugün öğleyin Hayfadan Seychelles adalarına mütevecihen hareket etmiştir.

Dün ve bugün tevkif edilen tahrikçiler hükûmet tarafından Barafanoda kurulacak olan bir kampta muhafaza altına alınacaklardır.

Londra 3 (Hususî) — "Daily Mail,, gazetesinin tahminine göre çarşamba günü toplanan İngiliz kabinesinin içtimaında Filistin valisine örfî idare ilân etmek salâhiyeti verilmiştir.

"Times,, gazetesinin tahminine göre İngiliz hükûmeti tarafından Filistinde tatbik edilen zabıta tedbirlerinden sonra bu memleketin Arap ve Yahudi mıntakalarını ayırmak hususunda hazırlanmış olan plânın icrası bir müddet tehhür edecektir.

KURUN — Anlaşıldığına göre Filistinde Arap rüesasının tevkifi ile Hind denizindeki adalara nefyedilmeleri valiye verilen bu salâhiyet neticesi vuku bulmustur.

Kudüs 3 (A.A.) — Polis, Arap muhitlerinde yapılan seyrüseferi şiddeli bir kontrol altında tutmaktadır. Yollarda bütün arabalar tevkif edilmekte ve yolcuların isimleri birer birer kaydolunmaktadır.

ŞİDDETLİ BİR ÇARPIŞMA

Tunus 3 (A..A.) — Şeyh Taalbi, bu gece Bejada siyasî bir konferans verecekti. Siyasî düşmanlarından takriben 500 kişi, şehre dört kilometre mesafede pusu kurmuşlardır.

Keyfiyetten haberdar edilen bir jandarma devriyesi nümayişçileri dağıtmak üzere vaka mahalline gelmiştir. Nümayişçiler, jandarmaları taşa tutmuşlar, sopalarla hücum etmişlerdir. Bunun üzerine jandarma devriyesi bir ihtarı müteaip ateş açmıştır.

Nümayişçilerden bir kişi ölmüş. 12 kişi yaralanmıştır. Jandarmalardan dört kişi yaralanmıştır. Birinin yarası ağırdır.

Japonlar taarruza hazırlanıyor

Tokyo 3 (A. A.) — Tebliğ:

Şimalî Çinde Tiyençin ile Tsinan arasındaki demiryolu üzerinde Japon kıtaatı, Tiyençindeki Çinlilerin müdafaa mevzilerine karşı 2 ilkteşrinde taarruz hazırlıklarına başlamışlardır.

Şanghay cephesinde Japon kıtaatı, ileri harekâtına devam ederek 2 ilkteşrinde Liyuçaçeni işgal etmişlerdir.

Şanghay 3 (A. A.) — Beş büyük bombardıman tayyaresi, Çapey üzerinden uçmuştur. Çapeyde bulunan Çin bataryaları, sabahtanberi fasılasız surette Kiyonguankda Japon mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Tiençin 3 (A.A.) — Japon erkanıharbiyesinin bildirdiğine göre, Japon kıtaları, bugün öğleden sonra Tehçeoyu zaptetmişlerdir.

Çinliler Japonların ihata hareketleri içinde kalmamak için geri çekilmeye mecbur kalmışlardır.

Tefrika Numarası : 24 Yazan : Niyazi Ahmed

"Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur"

Ruslara 50,000 zayiat verdikten sonra kumandan:

Artık muvaffak olmak ümidi kalmadı.. Dedi

Silistire muharebesinde Aydın zeybekleri..

İki taraf biribirinden ayrılınca Türk top ve tüfekleri ağızlarını açtılar. Kaçmak ve ilerlemek isteyen düşman nefes almadan kırılıyor, dövülüyor, meydan insan leşleriyle doluyordu. Şaşkınlık o kadar kendini göstermiş idi ki Rus topçuları hedef tayin edilmeden ateş emrini almışlardı. Mermilerinin kendi kuvvetleri üzerine yağdığını farketmiyorlardı bile. İşte, bu mermilerden biri Gorçakof'u da yaralamıştı. Kumandan yaralı olduğu halde küfür ediyor bağırıyordu:

— Harpte yaralanmak ta ölmek de var. Fakat düşman mermisi yerine kendi kuvvetinin mermisiyle yaralanmak.. Aman yarabbi.., Ne acı şey..

Bu harp Rus kuvvetlerine çok pahalıya mal olmuştu. Gorçakof'tan başka en mahir kumandanlardan general Zuder'in çenesi parçalanmıştı, istihkâm kıtaatı kumandanı general Şilder hücum kollarını müstahkem mevkiin zayıf noktalarına hücum ettirirken bir top mermisi ile bacakları kopmuş[illegible]lerce yaralının arasında ölü bulundu. Mareşal Paskiyeviç harekâtı takip ve idare ettiği tepede ağır surette yaralandı. Bu suretle aman vermemek için hazırlanmış olan hücum bir şey yapamadan söndü.

Paskiyeviç:

— Kâfi derecede ders aldık. Artık muvaffak olma ümidi kalmadı. Geri çekilmek lâzım.. dedi.

Birkaç gün sonra, 28 haziran günü gecesi bütün Rus tabiyeleri dinmeden ateş püskürüyordu. Sabaha kadar devam eden top seslerinin bir perde olduğunu kimse tahmin edemezdi. Fakat sabah ağarırken Rus cephelerinde hiç bir hareketin görülmediği nazar dikkati celbetti. Sanki derin ve ebedî uykuya dalmışlardı.

Acaba yeni bir tuzak mı idi?..

Yeni bir hücuma daha mı cesaret edeceklerdi?..

Hayır.. Hiç biri değil. Düşman artık yapacak bir şey bulamamış, bütün istihkâmları tahliye ederek nehrin karşı yakasına geçmişti.

Ruslar, bu plânlarında muvaffak oldular. Geri çekildikleri tahmin edilse idi, her halde hayli zayiata daha uğrayacaklardı.

Kırk gün süren muhasara esnasında iki tarafın zayiatı hayret vericidir. Türklere nazaran düşmanın zayiatı 50.000 kişidir. Ruslar 20.000 zaviat verdiklerini söylerler. Silistrede bulunan Prusyalı bir zabit ise Rus zayiatının 30.000 olduğunu yazar. Türk zayiatına gelince 5.000 idi. (1)

Zevk ve sefahet merkezi İstanbul

Okuyucularıma, cephede bu kanlı harpler devam ederken İstanbulun ne halde bulunduğunu anlatmak isterim. İstanbul, bu ezeldenberi bir sefahat merkezi olan şehir, vatan çocukları Silistre önünde dünyaları hayrete düşüren bir cesaretle çarpışırken ikiye ayrılmıştı. İstanbullu ve Saraylı. İstanbu'da bulunan Anadolulu..

Harp havadisleri heyecanla takip ediliyordu. Fakat bu havadisler bir kısım halkı pek az alâkadar ediyor, bir kısmını çok içten bir alâka ile sürükliyordu. Bunlar, vatan aşkını her şeyden üstün tutan, onun için ölümü daima göze alan Türk evlâtları idi. İkincileri damarlarındaki kana karışık bir kan şırınga edilmiş insanlardı.. Bunlar, ellerine geçirdikleri paraları yeni türeyen açık saçık kadınlarla yiyor, içiyor ve eğleniyorlardı. (2)

Diğerlerine gelince işte bir vesika:

"An asıl Ahsaha muhacirlerinden olup koltukçu esnafından Mehhed ağa nam kimse azmi muharebe niyeti halisanesiyle ahali ve misafirinden sefere haheşker güzide ve tuvana kırk iki nefer asker peyda ve Ağayı mumaileyh neferatı merkumeye bedeninden harçlık ve eseb ve esliha ita ve borçlarını dahi tesviye ve tediye eyliyerek Şumnu tarafına izam kılınmıştır."

Bu ciheti fazla uzatmağa lüzum yok tur. İstanbuldan kalkan vapurlar her seferlerinde sayısız gönüllü götürmekte idiler.

EKMEK DERDİ

İstanbulda müthiş bir ekmek buhranı başlamıştı. İyi ekmek bulunamıyor ve eksik ekmek satılıyordu. *"İbadullahın nanı azizden dolayı bir gûna müzayaka çekmemeleri için"* bir talimatname hazırlandı.

İlânnamede deniyordu. ki *"Şimdiye kadar mer'î olan usule göre çeşni tutularak ekmek yapılıyordu. Fakat artık çaşnisine riayet edildiği yok."*

Bir maddede de: *"Kendi ambarlarında zahire mevcud iken müzayekarıyı mucip olmak için kasde makrun olarak ekmek çıkarmıyan ekmekçiler mes'ul olacaktır."* denmekte ve ekmeğin dirhem ve terazi ile satılacağı bildirilmekte idi.

MUHTEKİRLER

Harbin karışıklığından istifade etmek isteyen muhtekirlerin başında sarraflar geliyordu. Bunlar, yüzde otuz noksanına kaime bozmakta idiler. Hükûmet sarraf dükkânlarını tahdit etti.

---

(1) Rızanın destanından Silistre harbı için yazılan birkaç parça:

Acaip cenge ağazdu ol dem
Sanasın gökten ateş yağdı ol dem
Rivayet eyledi ravi: O günde
Hasan Paşayı gördüm.. dedi anda
Başmdan düştü fes aldı eline
Kılıç sallardı sağına soluna.
Gubardan ak sakalı karalanmış
Libası cümlesi hep paralanmış
Aman evlâdlarım.. Der gayret edin
Kıralım klmasın düşmanı din

Nice canlar uçup gitti semaya
Nice tenler düşüp gitti Tunaya
Tüfek, top, sanki kazan gibi kaynar
Havayı kapladı toplar dumanı
Ates düştü yakar sankim cihanı
Şu deklû kırdılar kim biş baştan
Kamışlar arası hep doldu lâştan

(2) Muhterem okuyucularım Tefrikanın sonlarına doğru bu bahsi daha geniş surette anlatacağım. Her satırı büyük bir alâka ile okuyacağımızdan emin bulunduğum bu vak'alar, çok kıymetli vesika olan ve şimdiye kadar neşredilmemiş bulunan yazma eserlerden alınmıştır. Padişah Mecid'in birçok iyi taraflarına rağmen kadınlara yedirdiği paralar ve onların elinde geçirdiği buhranlar, saray kadınlarının önüne geçilmez rezaletleri Kırım harbinden sonra başlayan bir devredir.

Sarı Tehlike dünyanın kapısını çalıyor

Ingiltereyi en çok korkutan şey nedir?..

"Bugünün Tarihi" isimli Amerikan mecmuasında kıymetli bir makale neşreden İngiliz lordu Rıdsdeyl, Japon imparatoruna verilmek üzere İngilterenin gönderdiği yüksek nişanı Tokyoya götürdüğü zaman karşılaştığı vezivyeti şöyle tasvir etmektedir:

"Japonların Kasumi — Gaseki dedikleri Japon hariciye nezareti binası içinde Japon askerî ümera ve siyaset adamları ile karşı karşıya oturduğumuz zaman, (İngiltere - Japonya birliğinin) nihayete erdiğini bana söylediler. Japon hariciye nezareti müsteşarı benim önüme bir harita serdi ve İngiltere ile Japonyayı parmağının uciyle işaretleyerek:

"Lord, şu iki ada imparatorluklarına bakınız! Bu iki devlet, yer yüzünün iki gözüne benzemiyorlar mı? Ah!... Bu iki göz bir hedefe bakmış olsalardı, ne kadar iyi olurdu" dedi.

"Evet, bu iki göz 1921—1922 Vaşington konferansındanberi, biribiriyle samimî olarak bakmamaktadırlar.. Kim tasavvur edebilirdi ki harpçu bir Japonya Hitler Almanyası ile ittifak edebilecek!... Fransa hariciye nezaretinin "aklı olmıyan dünyada korkunç bir tehlike" namını verdiği böyle bir ittifakın yapılabileceğine kim inanabilirdi?..

Almanya ile Japonya arasında dört Kânunusani 1935 yılında Tokyoda bu ittifak imzalanırken Amerika Cumhurreisi Roosevelt büyük bir nutuk söyliyerek mütecaviz devletlere hücum etti. Japon amirali Matsuşita ile

Japonların bombardıman ettikleri Çin şehirlerinin sokaklarında bu feci manzaralara şimdi sık sık rastlanıyor..

İşte bir Çinli anne ki, mal ve can namına yavrusunu ve bir de hasır kurtarabilmiştir... Yine talihli imiş!

maiyetindeki zabitler ise o günlerde Berlinde bulunuyorlar ve Hitler'in büyük saygı ve iltifatlarını görüyorlardı. Hitler'le arkadaşları Japon heyetine büyük bir ziyafet vermişlerdi. Bu ziyafet esnasında söylenen sözler çok manidardı. Japon amirali Almanyanın ıktısadî kalkınma hareketlerini Japonlarinkine benzettikten sonra sözüne şöyle devam etmişti:

"— Çok bahtiyarız, ki yektiğerinden coğrafî vaziyet itibariyle çok uzaklarda olmakla beraber, Alman ve Japon ırkları kahramanca bir akibete lâyıktırlar bu iki ırk cesur, alicenap ve her surette çok yükselmiştirler."

Japon amirali, bir Japon kitabından aldığı şu sözleri de orada söylemişti:

"Boğulmak tehlikesi karşısında kalan milletler, er, geç kuvvete müracaat edecekler ve ahvâllerinin ıslâhı namına silâhlarını tevcih edeceklerdir."

Fakat, Japonlar, acaba başka bir adada oturan ve payıtahtı Londra olan imparatorluk için ne söyliyebileceklerdi?...

Bu imparatorluğun dominyonları Japonyanın yayılmak arzusu karşısında o derece muztariptirler ki, kolayını bulsalar ellerinde, avuçlarındaki bütün mevcudlarını bu tehlikeye karşı sarfa hazırdırlar. İngiltere simdiye kadar 50.000.000 isterlin sarfederek bu tehlikeye karşı alınacak tedbirleri önlemek teşebbüsüne giristi. Singapur üssü bugün bir hakikat olmuştur. Mühendisliğin en son terekkiyatı burada tatbik sahasına konulmuştur. Singapurda yapılan tahkimat karşısında âciz kalan Japonlar, burası için, "Sarı ırkın belâsı" namını vermeğe başlamışlardır. Çünkü Singapur tahkimatı, Japonların Asya ve Okyanus adalarındaki iştihalı emellerine sed çekecektir.

Amerika generallerinden olup Londra'da bir kıymet olarak tanılan Yan Smits:

"Vaktiyle Kayser Vilhelmin tabiri veçhile, Sarı Tehlike kapılarımızı çalıyor. Dünya yüzündeki insanların üçte ikisi muztariptir, çünkü uzak şarktan taşmak isteyen bir kuvvet, en büyük deniz kuvveti sayılan İngiltere ile Amerikanın karşısında dikilmiş bulunuyor. Tarihin çarkı çok çabuk dönmektedir. Japonya korkulu teşebbüslere girişmiş bulunuyor. Çinden sonra haklamak isteyeceği taraf, Hindistan, İngiltere hattâ, Amerikadır. Okyanuslarda büyük bir ateş yakılmak üzeredir."

Diye söylemektedir.

Bu ateşi önliyebilmek için İngilizler Singapuru tahkime başladılar. Singapur Sarı Tehlikeyi durdurabilecek midir?...

Bu hususta yüzde yüz müsbet bir cevap verebilmek için hâdiselerin cereyanını takip etmekten başka çaremiz yoktur. Çünkü, asıl tehlike, ne İspanya, ne Akdeniz, ne İtalya hattâ, ne de Avrupadadır. İspanya ve Çinden sonra Çekoslovakyanın hakkından gelineceğini söyliyenler çoğalmağa başlamıştır. Ama, tehlikelerin kaynağı bunlar değildir. İnsanlığı tehdid eden ve medeniyeti baltalayanlar Sarı insanlardır..

Malaya yarımadasının en son noktasında yükseltilen Singapur tahkimatı için şimdiye kadar 50.000.000 harcandı, daha da harcanacaktır. Çünkü burası Britanyanın istiratejik anahtarıdır. İnsanları az olan Avustralya, fakir ve kalabalık olan Japonya için yutulacak bir lokma gibi görünmektedir. Avustralyadan başka Kanada ve cenup Afrikası da Sarı Tehlikenin karşısında titremektedir. Bu memleketlerin elmas ve altın madenleri Japonların ağır bombardıman ateşleri altında bulunacaktır. Kaliforniya ile Amerika cumhuriyetlerine Japonyadan hiç kimsenin girmesine müsaade edilmediği için Japonyanın varası derindir. Bunun içindir, ki 1931 yılında Mançuko'yu zapteden Japonların gayeleri bir değil, iki değil, tamam beştir.

1 — Mançukoyu zaptetmek, 2 — Şanghay ile Yang - tse havzasını Mançukoya ilhak etmek, 3 — Kantondan başka buraya en yakın olan İngilterenin Hong - Kong müstemlekesini istilâ etmek, 4 — Fransızların Hindi Çinî müstemlikesini ele geçirmek, 5 — Bütün Hindistanı zaptetmek..

Çeviren :
M. Necmeddin Deliorman

Anadoluda hasad çok iyi

Orta Anadoluda mahsul bu yıl bereketli olmuştur. Harmanlar tamamen de çok iyidir. Boluda patatesler toplanmıştır. Kastamoni ve Araç çevrelerin de elma, armud ve üzümlerin hasadları yapılmıştır.

Köylü bu yılki mahsuldan çok memnun görünmektedir.

Kocaelinde mahsul

Kocaili mıntakasından gelen malûmata göre, harman işleri umumiyetle bitirilmiştir. Kışlık mahsul vaziyeti normaldir. Mısır, kavun, karpuz gibi yazlık mahsuller kuraklıktan çok müteessir olmuşlardır. Mıntakanın her tarafında üzümler gayet iyi olmuştur. İncir ve kızılcıklar da kemale gelimiş toplanmıyor başlanmıştır. Kartal ve Yalovada zeytin sineği mücadelesine chemmiyetle devam olunmaktadır.

Gebzede yağan son yağmurların bilhassa zeytinlere çok faydası olmuştur. İzmid ve Geyve çevrelerinde tütün yaprakların kırılması bitirilmiştir.

İzmiddeki tütünlerde (vahşi ateş) adı verilen bir hastalık görülmüşse de derhal alınan tedbirler sayesinde zararın önüne geçilmiştir.

Geyvede pamuklarına hasadına başlanmıştır. Kuvvetli yağmurlardan pamuklar oldukça zarar görmüşlerdir.

Yumurta talepleri çoğaldı

Yumurta piyasası yeniden canlanmiya başlamıştır. Son haftalar zarfında İtalya ve Yunanistandan başka Avusturya ve Çekoslovakya da yumurta istemiştir.

Bu itibarla yumurta ihracat tüccarların hümmalı bir şekilde isteklere cevap vermek üzere faaliyete geçmişler dir.

Bulgaristanda domates ihracı artı

Bulgar ihracat enstitüsü bu yıl hümalı bir faaliyet göstererek domates ihracatını yüzde 50 nispetinde arttırmağa muvaffak olmuştur.

Bu yıl muhtelif ülkelere Bulgaristandan 7 milyon kilo domates ihraç edilmiştir.

Poliste

Kurtuluş yolunda bir kaza

Dün gece Kurtuluş — Beyazıd hattına işliyen 383 numaralı vatman Yaşarın idaresindeki tramvay arabası, Sipahi ocağı istasyonunda Fatih Harbiye tramvayına arkadan çarpmıştır.

Müsademe esnasında tramvay arabalarına hiç bir şey olmamış, Kurtuluş arabasındaki yolculardan şoför Alı bacağından, Leyla ile Nafiz adın da iki kişi de dizlerinden yaralanmışlardır.

Hâdise etrafında tahkikata devam olunmaktadır.

Odun keserken — Üsküdarda Mumcular caddesinde oturan Hüseyin adında biri dün odun keserken, bir kaza neticesi olarak kaldırdığı baltayı sol elinin baş parmağına indirerek, parmağını kopartmıştır. Yaralı derhal hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Tahkir edilmiş—Kadıköyde kuşdili caddesinde 45 sayılı evde oturan Nadide dün polise müracaat ederek ayni caddede oturan Nesibe adında bir kadın tarafından tahkir edildiğini iddia etmiş, şikâyetçi olduğunu bildirmiştir.

Polis suçluyu cürmü meşhud mahkemesine sevketmiştir.

Ölümle tehdid — Üsküdarda tabakçılar mahallesinde Şair Zati sokağında 55 numaralı evde oturan Şükrü oğlu Mehmed ve karısı Seher dün polise müracaat ederek İbrahim oğlu Şefik adında birinin sarhoş olduğu halde çakı ile kendilerini ölüm le tehdid ettiğini iddia etmişlerdir.

Suçlu İbrahim yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Bir hikâye değil, hakikî bir vaka

ARAP SAÇI

Başlangıcına hiç ehemmiyet vermediğimiz küçük bir hâdise nasıl hiç umulmayan neticeler meydana getirebilir; bu yazıda bunu okuyacaksınız. Çünkü bir çoklarımız ehemmiyet vermediğimiz hâdiselerin garip şekillerle etrafa dal budak saldığını görmekle beraber, yine bundan ders almamış ve hayatının her vakasını tesadüflerin eline terketmiştir. Arap saçı da bu cins vakalardan biri, fakat hakikat olanıdır.

Londrada iken bir genç arkadaşım vardı. Frank ismindeki bu İngiliz delikanlısı benimle herkesten fazla dost olmuştu, bana bütün sırlarını dökerdi. Yabancılara karşı insan öyledir: Asıl onlara karşı sırrımızı saklamak lâzımgelirken, kendilerini bizim dünyamıza yabancı gördüğümüz için, her bildiğimizi, her maceramızı söylemekten çekinmeyiz. Bundan hem onlara bir şey öğretmiş olmak zevkini duyarız, hem de sırrımızı dökecek birini bulduğumuz için memnun oluruz.)

Frank'ın bana anlattığı maceralar arasında bir tanesi var ki hâlâ unutmam. Unutmamın da imkânı yok zaten: Çünkü bu maceraya sonradan ben de karıştım ve ancak ondan sonradır ki meselenin içyüzünü öğrenebildim.

Frank bana, bir kadına her hafta bir İngiliz lirası gönderdiğini söylemişti. Bunu evvelâ pek garip bulmadım. Her halde, bu kadın onun metresi idi ve tuvaletine, şusuna, busuna haftada bir İngiliz lirası gönderiyordu.

Sordum:

— Metresin güzel mi?

— Metresim değil, dedi.

— Ya, nen?

— Sevdiğim bir kadın.

Bunun üzerine meseleyi merak ettim. Sordum. O da anlattı:

— Kadın evli. Kendisini çok seviyorum. Fakat o bana bir arkadaşlıktan başka bir his beslemiyor. Ben onun arkadaşlığını da seviyorum. Ara sıra geliyor, konuşuyoruz.

— Ara sıra mı? Her halde haftada bir...?

— Hayır. Ben ona haftada bir İngiliz lirası gönderiyorum ama, o bana ayda bir, iki ayda bir geliyor. Esasen gönderdiğim paranın onunla olan dostluğumuzla alâkası yok. Bu, bambaşka bir mesele:

"Kadının, benimle olduğu gibi, yine pek samimî ve arkadaşça konuştuğu bir adam var. Bu adam eskiden nişanlısı imiş. Herhangi bir sebepten evlenememişler. Şimdiki kocası gayet kıskanç bir adam. Fakat, buna rağmen, kadın eski arkadaşı ile muntazaman görüşüyor.

"Bununla beraber, meseleyi kocasının duymasından da korkuyor. Bir gün bana dert yandı: Eski nişanlısının apartımanındaki asansör memuru olan bir çocuk kadını tehdit etmiş:

"— Bana haftada bir isterling vermezseniz sizi kocanıza haber veririm, demiş.

"Kadın tabiî, eski nişanlısile aralarında hiçbir fena münasebat olmadığını, sadece arkadaş gibi görüştüklerini söylemiş ama, çapkın çocuk dinler mi! İsrar etmiş, kadın da çarnaçar "peki,, demiş.

"Fakat parayı nereden bulacak? İşte, dostumun derdi buydu. Onun üzerine ben dedim ki:

"— Düşünme, dedim, kolay... Haftada bir isterlingi ben sana veririm... İstersen doğrudan doğruya kapıcıya ben göndereyim...

"— Yok! Olmaz! dedi. Benim seninle de görüştüğümü haber alırsa beni tekrar tehdit eder, yine para sızdırmaya çalışır... İyisi mi, madem ki bu iyiliği yapacaksın, sen parayı benim namıma, falanca postahanedeki postarestanına gönder... Ben kendim veririm kapıcıya...

"İşte o gündenberi, her hafta bir İngiliz lirası gnderiyorum...,,

Frank anlattıklarını bitirdikten sonra elindeki sigarasını tablaya bastırdı ve arkasına doğrularak, ağzındaki sigara dumanlarını tavana doğru savurdu.

Halinde öyle saf ve gülünç bir vaziyet vardı ki gülmemek için başımı öbür tarafa çevirdim ve içimden:

"Zavallı çocuk!,, dedim.

Hakikaten Frank'a acıyordum: Zavallı saf delikanlı bir kadına tutulmuş, kadın da yolunacak kazı bulunca ondan para çekmeğe başlamış, hem de arada, metresi olduğu pek aşikâr anlaşılan adamla olan münasebatını vasıta kullanarak:

Frank hiç bir şeyden şüphe etmiyordu. Fakat ben çok şüphelendim ve bu yaman kadını tanımak sevdasına düştüm.

Frank bana kadının nerede oturduğunu söylememişti ama, eski nişanlısının apartımanını tarif etmişti. Apartımanın o çapkın asansör memurundan kadının evini öğrenebilirdim.

Apartımana gittim. Fakat asansör memuru olan bir çocuk değil, altmış yaşında bir ihtiyar buldum. "Belki değişmiş,, diye düşündüm. Hayır, adam orada yirmi seneden beri çalışıyormuş. Mahut "eski nişanlı,, yı sordum. (Frank bana bu adamın da ismini söylemişti).

Asansör memuru:

— Bu isimde kimse yok burada, dedi.

— Çıkmış olmasın?

— Hayır.. Burada bu isimde ne evvelden vardı, ne şimdi var...

Hayret ettim. Fakat olanlardan Frank'a hiç bir şey bahsetmedim. Yalnız, bir münasebetini getirip kendisinden, kadının oturduğu yeri öğrendim.

Kadın beni gayet teklifsiz olarak karşıladı. Kocası da evde yokmuş. İçeri aldı.

Hakikaten güzel bir kadındı bu.

Kendisinden gördüğüm teklifsizlik üzerine ben de hiç çekinmeden hemen "sebebi ziyareti,, söyledim: Frangın samimî bir arkadaşı olduğumu, kendisine gönderdiği İngiliz liralarının macerasını öğrenmek istediğimi söyledim.

Kadın birdenbire değişti. Yüzünde korkmuş gibi bir hal vardı.

— Siz de mi benden para koparmak istiyorsunuz? dedi.

Bir şey anlamamıştım. Fakat, kadın yüzümdeki samimî şaşkınlıktan olacak, benim korkulacak bir insan olmadığımı anladı ve:

— Affedersiniz, dedi, size her şeyi olduğu gibi anlatmazsam bir şey anlıyamazsınız...

"Doğrusunu istersenız, ortada ne eski nişanlım var, ne asantör memuru çocuk. Ben bu parayı Frank'tan bir defa olmak üzere ve bir oyun olarak istemiştim. Ertesi hafta hakikati söyliyecek ve kendisine yaptığım bu şaka bizi hayli güldürecekti. Çocuğun o saflığı öyle hoşuma gidiyordu ki!

"Fakat hâdise, hiç aklımdan geçmeyen bir şekil aldı: Ben uydurduğum bu asansör memuru meselesini Frank'a bir gazinoda anlatmıştım. O sırada yanımızda bulunan gazinonun garsonlarından küçük bir çırak bunu duymuş. Benim o uydurma hikâyemde anlattığım asansör memuru çocuk, kendisine öyle akıllı bir kahraman görünmüş olacak ki kendisi de bu meselede öyle bir rol oynamak istedi. Frank yanımdan uzaklaştığı bir sırada bana yaklaştı ve bu anlattıklarımı kocama söyliyeceğini, söylememesi için kendisine her hafta yarım isterling göndermem lâzım geldiğini —ve tıpkı hikâyemdeki yalancı kahraman gibi tehdit ederek— söyledi.

"Kendi kurduğum kapana kendim düşmüştüm. Fakat bana böyle bir yardımda bulunmağı seve seve kabul eden Franktan her hafta bir isterling almakta ben kârlı çıkacaktım. Çünkü gazinodaki çırak, insaflı davranmış, benden yalnız yarım İngiliz lirası istemişti. Demek ki haftada yarım lira da bana kalıyordu...,,

Gülüştük. Fakat ben bu komedinin arkasında her hafta cebinden bir isterling çıkan zavallı Frank'ın içinde bulunduğu faciayı görüyordum.

— Kimbilir Frank meseleyi öğrenince ne kadar şaşıracak! dedim.

Kadın atıldı:

— Aman, sakın ha! dedi. Sakın Frank'a meselenin içyüzünü anlatmayın!

— Niçin?

— Niçin olur mu? Evvelâ çocukcağız bana bir yardımda bulunmak zevkini kaybettiği için müteessir olur. İkincisi, paralar kesilince gazinodaki çırak kalkar kocama işittiklerini anlatır. Kocam da zaten kıskanç ve vesveseli bir adam: O uydurma masalı sahih sanır...

Hakikaten mesele içinden çıkılmaz bir Arapsaçı halini almıştı. En iyisi, bunu hiç el sürmeden olduğu gibi bırakmak lâzımdı.

Vaziyetteki imkânsızlığı anladım ve acı acı güldüm.

Kadın:

— Ne o; dedi, yoksa siz de mi sükût payı istiyeceksiniz,

Kaybolan küçük bir çocuk

Bir kadın tarafından mı çalındı?

Çocuk kaçırma hadiseleri Amerikadan sonra bugün Avrupada da çoğalmağa başladı.

Bilhassa, son zamanlardaki karışık ve esrarengiz bomba, suikast tahtelbahir, hatta general kaçırma hadiseleri ile Amerikadan aşağı kalmayan, hatta onu geçen Fransada çocuk kaçırma hadiseleri de sık sık görülüyor.

Bunlardan biri son günlerde oldu. Fakat, kaçırılan küçük kız çocuğunun zengin bir aileye mensup olmaması ve çocuğu kaçırdığı zannedilen şahsın bir kadın olması itibarile bu hadise diğerlerinden çok fazla alâka uyandırdı ve garip görüldü.

Hatırlardadır ki Yugoslavyada da geçenlerde böyle bir vaka olmuş, bir adam kendisine ait olan fakat başkasının yanında büyüyerek onu anne bilen bir çocuğu kaçırmıştı.

Paristeki bu son hadisede kaçırılan 7 yaşındaki küçük Marienin de, böyle bir şekilde kaçırılmış olacağı düşünülüyor. Bilhassa, kendisini kaçırdığı zannedilenin bir kadın olması bu şüpheye mahal vermektedir.

Polis hadisenin tahkikatına bu cihetten de girişmiş, fakat Marienin anasının babasının hakikî anası babası olduğunu katiyetle öğrenmiştir.

Bununla beraber, küçük Marienin haydutlara ortak olan bir kadın tarafından kaçırılmış olmak ihtimali de vardır.

Şimdiye kadar küçük çocuktan ve haydutlardan bir iz bulunamamıştır.

Enis Behiç teftişten döndü

Bir hafta evvel İzmire gitmiş olan İş Dairesi müdürü Enis Behiç şehrimize dönmüştür.

Enis Behiç İzmirde kaldığı bir hafta zarfında birinci ve ikinci genel emirlerin teşrinden sora İzmir İş dairesinin yapmış olduğu işleri tetkik etmiştir.

Enis Behiç bir kaç güne kadar Karadenize ikinci bir tetkik seyahatine çıkacak, Trabzon, Samsun ve Ereğli İş Dairelerinin vaziyetlerini inceleyecektir.

Beşizler büyüyor

Yukarda gördüğünüz sevimli yavrular, tam beş kardeştirler. Amerikanın "Beşizler" diye şöhret almış küçükleri!

Amerikada bu çocukların oynadıkları bahçeye şimdi hergün yüzlerce kişi geliyor. Gördükleri manzaradan birini işte yukarda ciz de görüyorsunuz. Beş yaşıt kardeş, bir tek insan gibi tam bir ahenk üzere yaşıyor, sevişiyorlar.

Sinema

Şarl Boyer nasıl yaşar ?

Yıldızlarla konuşan bir Fransız muharririnin anlattıkları

Yıldızların yaşayış tarzları hakkında şimdiye kadar neler işitmedik?.. Hele Holivud yıldızlarının para sefahati hakkında duymadığımız kaldı mı? Bun'arın ziyafetlerde harcadığı serveti bir tarafa bırakalım, kat kat elbiseler, uşaklar, otomobiller hakkında işitt'klerimiz en hayalî masallarda, i-şit'iklerimizden yine kat kat daha fazladır.

Bununla beraber müsrif sayılabilecek derecede her hususta aşırı para sarfeden bu yıldızların yanında ekonomik hareket eden yıldızlar yok mudur?. Şüphesiz buna hayır denilemez... Eğer bir mübalağa değilse meselâ Şarl Boyer ve karısı Pat Paterson bu cins yıldızların en belli başlılarından biri sayılmaktadır.

Yalnız para israf eden diğer yıldızlar da bu israflarını başka bir şekilde mübah göstermeğe çalışmaktadırlar. Onlar şöyle diyorlar:

— Eğer biz kazandığımız kadar harcamazsak hiç bir vakit elde ettiğimiz bir sükseyi devam ettiremeyiz.

Ve onun için de hakikaten kazandıklarını aynen harcamakla kalmıyorlar! Hattâ içlerinden bazıları borca bile girerek kazandıklarının iki üç mislini veriyorlar.

Şüphesiz fazla [illegible] yıldızların bu mütaleala[illegible] değildir.. Zaten bu cihet çok iyi bilindiği içindir ki, beş altı ay kadar evvel maaşlardan tasarruf yapılmak istenmiş, sadece vaziyet fena propaganda edildiği için muvafık bir netice vermemişti. Yalnız, yıldızların kazandıkları nisbette fazla vergi verdiklerini de gözönünde bulundurmak lâzım.

* * *

Geçenlerde en az para harcayan yıldızların birincisi telâkki edilen Şarl Boyerle bir mülâkat yapıldı. Mülâkatı yapan Fransız muharriri bu konuşmayı şöyle hikâye ediyor:

Şarl Boyer'e kendisi hakkında ortaya atılan bu kabil iddiaların ne dereceye kadar doğru olup olmadığını sorduğum zaman yanında karısı Pat Paterson da vardı. Bir saniye ikisinin gözleri müşfik bir hareketle karşı karşıya geldi; ve Şarl Boyer cigarasının dumanlarını tavana doğru zengin bir göğüs hareketiyle üflerken:

— Biliyorum; dedi; benim ekonomik yaşayışım hakkında, bilenler ve bilmiyenler birçok tefsirlerde bulunuyorlar. Bunlardan hangisi doğru ve hangisi yanlıştır? Bunu hiç bir vakit münakaşa edecek değilim; sadece bu tefsirlerin içinde hakikat olan bir taraf varsa, o da hakikaten müsrif değil, karı ve koca ikimizin de tartılı bir şekilde yaşamış olduğudur.

— Fakat niçin bu kadar tartılı yaşadığınızı öğrenmek istersem!..

— Kolay!.. Benim gibi ekonomik yaşayanlar niçin böyle yaşayorlar?... Onlara böyle bir suali sormak hatırınızdan geçiyor mu?.. Hayır!.. Çünkü ekonomik yaşamanın kim olursanız olunuz, istikbalimiz hakkında birçok faydaları olduğunu bileceksiniz.

Bu arada söze Pat Paterson karıştı:

— Fakat, bu dedikoduları ortaya çıkaranların ne istediklerini ümid ediyorsunuz?.

— Sadece sizinle bir alâka!.

— Evet bir alâka, fakat bizim yaşayış şeklimizi değiştirecek olmadıktan sonra!..

Şarl Boyer ve Pat Paterson her nedense, aşağı yukarı herkesi alâkadar eden bu meseleye karşı sükûtu tercih ediyorlardı. Fakat Şarl Boyer'in ekonomik bir yaşama taraftarı olduğunu da kendisine söyletmiştim; sadece öğrenemediğim şey bu ekonomik yaşamanın derecesiydi! Fakat, meşhur artist, perestişkârlarına benim vasıtamla artık bu kadar da açılamazdı ya!..

Bununla beraber, kısa bir müddet sonra daktilo kullandığını öğrendiğim zaman birçok meraklıların bir tarafını tatmin ettiğimi anladım. Hakikaten Şarl Boyer birçok yıldızlar gibi daktilo kullanmıyor. Buna mecbur mudur?.. Şüphesiz!.. Çünkü bir yıldıza o kadar çok mektup gelir ki, nezaketen hepsine de cevap vermek mecburiyetinde olduğu için bu çok üzücü bir iştir. Fakat Şarl Boyer kolayını bulmuş. Karısı, aldığı mektuplara cevap vermek için günün muhtelif zamanlarında kendisine yardım ediyor, karı koca bunu anlatırken şöyle dediler:

— Hem bu suretle birçok eğlenmiş te oluyoruz...

Fakat, bu ekonomik yaşayışta Şarl Boyer'e karısının da büyük yardımı dokunduğu muhakkak... Çünkü, Pat Paterson de kendi elbiselerini ütülemek için bir hizmetçi kullanmıyor.. Ve o da bunu kendisi için ev işlerinin en zevklisi telâkki etmektedir.

Daniel Darrieux'nün bir filminde

Kaliforniya güzellik müsabakasına girenler...

Kaliforniya, daima güzel kadınlariyle şöhret almıştır. Bir zamanlar orada yerleşmiş olan İspanyolların kanı, kadınlara harikulâde bir tabiat zenginliği vermiştir. Bu, Amerikan neşesi ile karışınca, tasavvurun fevkinde bir güzellik meydana çıkıyor..

Bundan başka sinema şehri Holivudun da o civarda bulunması dolayısiyle, Amerikanın hemen bütün güzel kızları Kaliforniya eyaletine akın akın gelmektedirler.

Her sene Kaliforniyada güzellik kraliçesi intihabı yapılır. Bu sırada, Holivud'da nasibi olan kızlar da, sinema rejisörleri tarafından intihap edilir.

Hele son seneler içinde beyaz perdenin kazandığı en büyük yıldızlardan bir kısmı, Kaliforniyanın güzellik müsabakaları esnasında seçilmiş kızlardır.

Bazı kızlar, güzellik kraliçesi olamazsa da harikulâde tipik yaratılışları dolayısiyle sinema kumpanyalarının tam aradığı tipleri teşkil ediyor ve senede binlerce dolara mukavele ile tutuluyorlar.

Güzellik kraliçeliğini kazanıp "Miss California" namı alan 21 yaşındaki talihli güzel kız ve kendisine verilen mükâfat

Fazzal - Mülâyim

Maçı dün yağan yağmur yüzünden yapılamadı

Geçen hafta yapılacak iken Balkan güreş takımlarının müsabakaları yüzünden dünk üpazar gününe tehir edilen Fazzal Mohammed ile Mülâyim maçı dün de şiddetli yağan yağmur yüzünden yapılamamıştır.

Güreşler gelecek pazara yapılacaktır.

Şişli — Süleymaniye

Taksim stadyomunda dün sabahleyin Şişli — Süleymaniye bir maç yapmışlardır.

Şişli çok gayretli bir oyundan sonra kuvvetli rakibi Süleymaniyeyi üç bir yenmiştir.

Arnavudköy — Pera

Bundan sonra Arnavudköy ile Pera karşılaşmış, 1 — 1 berabere kalmışlardır.

Bakırköydeki maçlar

Dün Bakırköyünde Barut Gücü sahasında 2 bine yakın bir seyirci önünde Davutpaşa ve Barutgücü kulübünün A. B. ve genç takımları karşılaşmışlardır.

Genç takım maçı 4 — 1 Barutgücünün galebesile, B takımları maçı 3 — 0 Barutgücünün üstünlüğü ile, A. takımları maçı ise 9 — 1 Barut gücünün galebesile neticelenmiştir.

Oyun çok zevkli ve güzel olmuş, seyirciler iki tatlı saat geçirmişlerdir.

Tefrika numarası: 82

Yazan: Feliks Bavman

Lester Gillisin çıplak cesedi, kuyudan çıkarıldı?!

Otomobil şoför ve yolcularından bazılarının ağzından, şosede müthiş bir vakanın cereyan ettiğini öğrenen motosikletli polisler, çılgıncasına bir tempoyla o tarafa doğru yol almışlar,.. Fakat, oraya varınca geç kaldıklarını görmüşlerdi!

O yerde, ağır yaralı iki ciymenden, Hollisle Kavliden başka kimse yoktu; bir de gangsterlerin bıraktıkları işe yaramaz halde otomobil! Gelen polisler, ağır yaralı arkadaşlarını derhal Barington hastahanesine götürmek için faaliyet göstermişlerdi. Lâkin, bunların sıhhî vaziyetleri, ümitsizdi. Amerika Birleşik Hükûmetleri hudutları içerisinde hüküm süren en pervasız gengsterlerle ve bilhassa "1 Numaralı Halk Düşmanı,, Con Dillinger ve çetesiyle hayatlarına hiç kıymet vermeden uğraşan, en cessur ve en iyi sayılan iki ciymen, artık ölmek zorundaydılar. Hollis, aldığı mühim yaralar tesiriyle, ertesi gün can verdiği gibi ameliyat yapılmak üzere Elgine götürülen Kavli de, orada son nefesini verdi.

Yerlerine başkalarının konulması imkânsız sayılacak derecede değerli telâkki edilen her iki memurun ölümü de, Vaşington ve Şikagoda büyük teessür ve gangsterlere karşı gayizle karşılandı. Polis teşkilâtı umumî şefi, "en maharetli,, diye tanınmış cinaî kısım müfettişi Hiyu Klegi, tayyareyle Şikagoya yolladı. Kaçanları yakalamak işini, emri altındaki bu şiddetli davranır adama havale etti!

O saatten itibaren, gerek İllinoysisde, gerek bütün komşu memleketlerde tekmil yollar,.. ana yollar ve yan yollar aranıp tarandı. En sapa yerler bile kontrole tâbi oldu. Başlıca yollarda otomobiller, motosikletler boyuna gelip gidiyordu. Bunlara binen polisler, otomatik tüfeklerle ve makineli tüfeklerle her an ateşe hazırdılar!

"Merhametsizce av,, hareketinin bu suretle yeniden organize edilerek merkezîleştirilmesi, hiç değilse çok geçmeden iki neticeyi temin etti. Mişigan gölü sahilinde Vinnetka yakınında, Hollisle Kavlinin içerisinde son seyahatlerini yaptıkları, sonradan da Gillis, karısı ve Çeysin kullandıkları otomobil bulundu. Otomobilin içerisi, kanla mülemmaydı. Aradan biraz geçince de, Şikago mülhakların - dan Nayls Senter denilen mevki - de, bir kenara atılmış bir çıkın e - le geçti. Bu çıkının içerisinde, kanlı erkek elbiseleri vardı!

Ağır yaralı Lester Gillis neredeydi? Karısı Helenle Con Çeys neredeydiler?

Bu cihet, bir muammaydı ve muamma, esrarengiz bir şekilde halledildi. Şikagoda cenaze kaldırma işleriyle para kazanan bir tacire, meçhul bir kimse tarafından telefon edilmiş, Nayls Senterde eski kilise binası yanındaki kuyuda bir ceset bulunduğu bildirilmişti. Amerikada "cenazeci,, denilen adamlardan biri olan bu tacir, bu ihbarı polise ihbar etmiş,

Bugünkü tefrikada bahisleri geçen Lester Gillis ve karısı Helen Gillis...

polis te o kuyudan hakikaten bir ceset çıkarmıştı. Ceset, çırıl çıplak soyularak, sonradan bir battaniyeye sarılmış bir erkek cesediydi. Zabıta doktoru, ölmesinin sebebini, raporla kolayca tesbit etti. Bu adam, 8 kurşunla vurulmuştu.

Çehresi çok değişik bir şekil almış olmakla beraber, cesedin Lester Gillisin cesedi olduğu anlaşılabildi. Ölmüş gangsteri, Şikagoda, 130 gün evvel çete reisi Con Dillingerin kaldırıldığı ayni morga kaldırdılar.

Lester Gillisin cesedi, nasıl olmuştu da o kilise yanındaki kuyuya atılmıştı?

Kendisi, karısiyle Çeys tarafından polis otomobiline nakledildikten biraz sonra, ölmüştü. Geceleyin Şikagoya gidiş sırasında, Çeys önce ne yapacağını bilemez halde, düşüncelere dalmıştı. Otomobili Vinnetka civarında sahilde bırakmışlar, Helen Gillis ve o, yayan olarak yakındaki İvenstona gitmişlerdi. Orada Kennedi ile buluşup vaziyeti görüşmüşlerdi. Kennedi, emin adamlar vasıtasiyle, cesedi kuyuya indirtmişti. Bu suretle iz bırakılmaması, gözetilmişti!

Helen Gillis, sonradan, "cenazeci,, ye telefonla esrarengiz ihbarı yapanın kendisi olduğunu itiraf etmiştir. Kocasının cesedinin gömülmeyip te kuyuya atılmış olmasını bir türlü hazmedemediğini, bu düşünceyle çok üzüldüğünü ve dolayısiyle de telefon etmekten kendisini alamadığını, söylemiştir. kendisi, çok geçmeden Şikagoda tevkif edilmiştir.

Fakat, Con Çeys neredeydi acaba?! Bunu zaman gösterecekti?!

Con Çeys, dövüşmeyi zevk edinmiş fıtratta bir adam değildi. Kurşun teatisi gibi ahvalde, imkân nisbetinde uzak durmağı tercih eder, bu gibi gürültü, patırdıya girmekten kaçınır, tehlikeli teşebbüsleri yançizerdi. Cetenin giriştiği hemen bütün işlerde, ihtiyatlı davranmaktan şaşmazdı.

"Merhametsizce av" kendisini zaten ötedenberi tedirgin ediyor, huzursuzlandırıyordu. Git gide büsbütün asabileşerek, kanlı işlerden katî surette el çekmeğe ve sadece kansız alkol kaçakçılığile mesgul olmağa karar verdi. Bu suretle de eski işine döndü. Lster Gillisin ölümü, bu kararı vermesin de âmil olmuştu.

Con Ceys, Con Dillinger çetesi mensuplarının en mühim uzuvlarından sonuncusuydu ve hayatta kalmak isteğindeydi. Yaşamak!

Şikagoda izini kaybettirerek, o şehirden çarçabuk uzaklaştı; alelacele, Amerikanın garp cihetlerindeki en uzak taraflara gitti. Buraları ötedenberi onun kaçakçılık faaliyeti gösterdiği sahalardı. Fakat, acaip bir rastgelişle - kanlı işlerden el çekmesine rağmen - "merhametsizce av,, a çıkanların kendi peşinde dolaşmalarını mucip oldu. Hatırlarda olsa gerektir ki, Ceys, bir aralık 22 çapında mükemmel bir kolt rovelveri satın almıştı. Bu, tarzda göze çarpıcı derece güzel sayılan silâh, Gillisin otomobili içerisinde, başka silâhların yanında bulunmuştu. Bununla Çeysin izi üzerine düşüldü. Takibat kolaylaştı. Silâhın menşei tesbit edildi. İz, polisi Renoya kadar götürdü. Orada, bu rovelverin "Mister Flin isminde birine satıldığı,, öğrenildi. Bu isimde bir adam, vaktile Gillisin refakatinde görülmüştü. Su vaziyete göre de, bu "Mister Flin,, Con Çeys olmak lâzım geliyordu.

Bu tahminde isabet edilip edilmediği iyice anlaşılmak üzere, Helen Gillis tekrar sorguya çekildi. Misis Gillis, tazyiktan yorgundu. Bunalmış bir halde yeniden ifadesi alınırken, hemen başını salladı. O isim, Con Çeysin müstear ismiydi. Helen, üstelik Con Çeysin nişanlısının ismini ve adresini de kendiliğinden söyledi. Salli Bekman, Sansalitoda!

Ciymenler, uçarcasına Kaliforniyaya giderek Sansalitoda tahkikat yaptılar ve Salli Bekmanın Noel günlerini geçirmek üzere küçük bir kaplıca yeni olan Şasta Springse bir gezinti seyahatine çıktığı neticesine vardılar. Memurlar, vakit geçirmeden yollarını oraya kadar uzatıp, önce oranın zabıta âmirine başvurdular.

Zabıta âmiri, memurları şu sözlerle karşıladı:

— Tam zamanında ve isabet gösterip gelmiş oluyorsunuz. Vaziyet, çorap söküğü gibi inkişaf ediyor! Dün, balık yetiştirme havuzlarındaki müstahdemlerden biri bana gelip, meşhur alkol kaçakçışı Con Çeysi gördüğünü iddia etti. Onun takma ismile Şasta Springste yatıp kalktığını bir kızla birlikte bulunduğunu da iddiasına kattı. Haydi bakalım, işler yoluna girmiş gibi görünüyor. Davranalım!

Çeysin nişanlısını yerleştirdiği otel, bir tepe üstündeydi. İstasyondan otele "kâri kadîm, adeta Tufanı Nuh zamanından kalma,, bir telli tramvayla çıkılıyordu. "Nuhu Nebi yıldan kalma,, bir asma trenle.. Veya asansörle.. Her türlü tarif ve tavsif olunabilir! Kaplıca ziyaretçileri, bu nakil vasıtasından istifadeyi ihmal etmezlerdi. Bu suretle hem yokuş tırmanmaktan kurtulurlar, hem de güzel bir manzaraya hakim olarak, ortadan ta uzakları seyrederlerdi. Seyrine doyamadık!

(Arkası var.)

Peru'daki vak'anın Vaşingtondaki davası:

"Zor Nikâhı,,?!

Mahkeme; Peru devlet reisinin ölümle tehdit ederek Mersedes de la Kuvintana isimli gebe bir kadınla evlendirdiği Amerikalıyı dinledi, nikâhı bozdu!

Amerikada büyük bir alâka uyandıran bir boşanma davası görülmüştür.

Boşanmayı temin için Vaşington mahkemesinde ileriye sürülen iddia gözönünde tutularak, bu dava, boşanma davaları tarihinde en kayde değer bir dava telâkki olunmaktadır.

Davada, Amerika vatandaşlarından Levis M. Klarkson, vaktile ticaret dolayisile Peruda bulunduğu sırada kendisile evlendiği Perulu Mersedes de la Kuvintanadan boşanma isteğindedir.

"Boşanma groteski,, diye anlatılan bu davanın başlıca tipi, Perunun ölen devlet reisi Avgusto B. Leguya dır. Bu adam, Cenubî Amerika tarihinin şahsı etrafında en fazla gürültü patırdı koparan tiplerinden biridir. Kendisi, dört defa devlet reisi olmuş, devlet reisliğinde bulunduğu müddetçe memleket kopan ihtilâller le devamlı surette sarsıntılara uğramıştır. İki defa yerinden uzaklaştırılmış, menfaya yollanmış, sonra tekrar dönmüştür. Dördüncü defaki devlet reisliği müddeti geçince, yeniden memleketi terke zorlanmış ve 1930 da memleket haricinde ölmüştür.

Mister Klarkson, karısı aleyhindeki davasında, şunları anlatmıştır:

— 1925 te ticarî işlerim dolayisile Peruda bulunuyordum. Mühim siyasî ihtilâflar ve entrikalar baş gösterdi. Bir akşam devlet reisinin yanına çağırıldım. Zaten sarayda beni tanırlardı. Devlet reisi Leguya bana Madam de la Kuvintananın gebe olduğunu ve bir rezalet çıkmaması için derhal evlenmesi zarurî bulunduğunu bildirdi. Bu Perulu kadın da, siyasî sahada rol oynuyordu. Ben. "Pekalâ, ama,, dedim "Bundan bana ne? bir rezalete mani olmak için ben ne yapabilirim?,, Lenguyanın cevabı, apaçıktı. "Siz çok şey yapabilirsiniz. Madam de la Kuvintanayı nikâhlamak suretile, bizim arzumuza göre hareket lütfunda bulunabilirsiniz!,, dedi.

Ben buna karşı şiddetle itiraz ve imtina gösterip, hiç tanışmadığım, hele üstelik gebe bir kadınla hatır için evlenemiyeceğimi söyledim. Buna karşı da "razı olmadığım takdir de birdenbire bir kazaya kurban gideceğim,, izah edildi. Dehşet içerisinde kaldım ve bu tebliğle beraber salıverildim!

Bir kaç gün sonra, gizli polis teşkilâtına mensup tepeden tırnağa kadar ağır silâhlı dört memur. beni alıp Limada bir kiliseye götürdüler. "Gelin,, , beyazlar giyinmiş olarak bekliyordu. O sırada devlet reisi sıfatını taşımayan Leguya da, tatlı bir tebessümle, gelinin arkasında duruyordu. Ölümle tehdit karşısında, ister istemez "güvey,, rolü oynayarak papasın " Bu kızı karı olarak kabul ediyor musunuz?,, sualine karşı "Evet!,, cevabını verdim. Bu nikâh töreni, 9 mayıs 1925 tarihinde yapıldı!

Zorla evlendirildiğim gebe kadınla beraber yaşamadım. Esasen bu husta bir icbar da mevzuu bahsolmadı. Ancak, üç ay sonra "gürbüz bir oğlanın bahtiyar babası olduğum,, müjdesini aldım! Çocuk şimdi nerede, ne âlemde? Artık onun orasını bilmiyorum!

Mahkemeye kadın hakkında gösterilen vesika, kendisi hakkındaki tahkikat neticesini ifade ediyor. Bunda Mersedes de la Kuvintananın suişöhretinden bu Perulu kadının muhtelif siyasî entrikalarda parmağı bulunduğundan, memleketin mühim adamlarile düşüp kalktığından, bu arada Leguyaya da işbaşında bulunurken hizmet ettiğinden, Leguya menfaya gönderildiği veya hasımlarından saklandığı zamanlarda da onun menfaatlerini koruyucu faaliyet gösterdiğinden bahsedilmektedir.

Davacı Amerikalı, Perudan karısını hiç görmeden, kendisiyle hiç konuşmadan memleketine döndüğünü, 1928 de karısının öldüğü haberi verildiğini, dolayisile kendisini serbest hissettiğini ve ondan dolayı mahkemeye müracaate lüzum görmediğini sözlerine katmış, şöyle devam etmiştir:

— Halbuki, şimdi Mersedes de la Kuvintananın ölmeyip yaşadığını öğrendim. Bu sıkıcı izdivaç zincirlerini mahkeme kararile koparmak istiyorum. Mahkemeden, ölüm tehdidiyle kıyılan bu "zor nikâhî,, nın hüküm süz ilân edilmesini istiyorum!

Amerikan mahkemesi, bu isteği yerinde bularak, nikâhı derhal feshetmiştir!

Dünyanın garip kıyafetleri

Dünyanın hiç bir tarafında oturan insanların kıyafetleri biribirine benzemediği gibi bizden çok uzak mıntakalarda bulunan birçok insanlar da garip bir takım kıyafetlerle gözükmektedirler. Resimde bu garip kıyafetli insanlardan bir grup görülüyor.

Ilkokullarda dersler bugün başlıyor

Istanbulun hangi semtlerinde çifte tedrisat yapılacak?

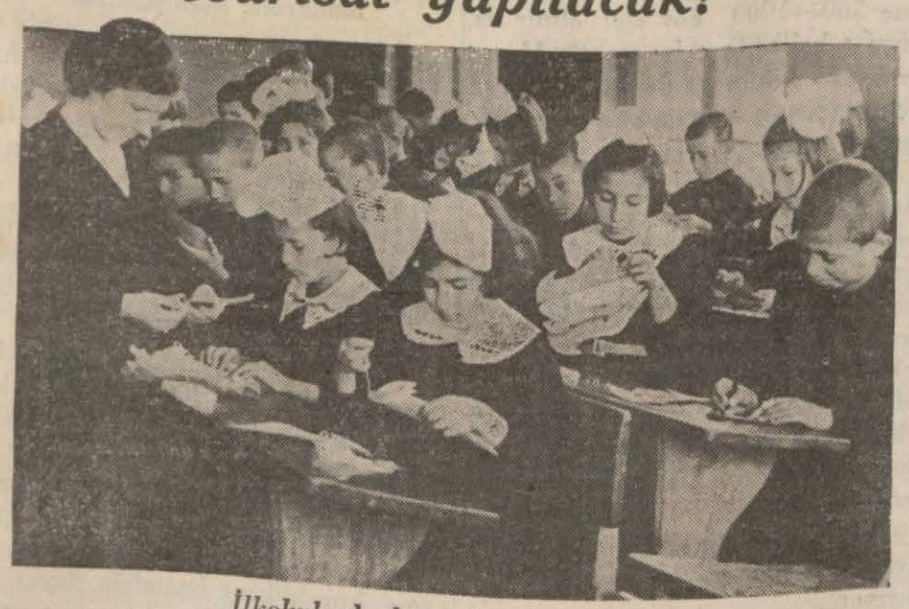

İlkokularda derse başlayan talebeler.

Şehrimizdeki bütün ilk okullar bugünden itibaren yeni ders yılı faaliyetine başlamış bulunacaklardır.

On gündenberi devam eden kayıt muamelesi neticesinde ilk sınıflara 7000 den fazla talebe yazılmıştır. Kayıt bu ayın yirmi.ine kadar devam edecektir. Bu yıl ilk okullara 930 doğumlu çocuklar kabul edildiğinden 931 doğumlu çocukların da okula alınması için talebe velileri okul baş öğretmenlerine, ve kültür direktörlüğüne sık sık müracaatlar y..maktadır.

Kültür direktörlüğü bu dilekler üzerinde tetkik yaparak, yer müsait olduğu takdirde 931 doğumlulardan gösterişli olanlarını kabul edecektir. Tetkiklerin sonu birkaç gün içinde belli olacaktır..

Diğer taraftan bu yıl ilk okullar geçen yıllara nazaran daha kalabalıktır. Buna sebep de okul olmaya elverişli görülmiyen ve kira ile tutulan binaların tasfiye edilmemesidir. Bu vaziyet karşısında bir çok semtlerdeki hükûmete ait binalar çifte tedrisat yaparak kapanan okulları da kendilerine almış olacaklardır.

Kültür direktörlüğü okullarda fazla izdiham olmaması için sınıf ve talebe miktarını tesbit ederek, çok ihtiyaç görülen semtlerde yeniden bazı okullar açacak ve şubeler ilâve edecektir.

Çifte tedrisatı hangi semtler yapacak

Bina yoksuzluğu yüzünden bu yıl çifte tedrisat yapacak semtler Fatih, Beyoğlu, Eminönü ve Üsküdarın bazı kısımlarıdır.

Çifte tedrisatı 1, 2 ve 3 üncü sınıflar yapacak 4 ve 5 inci sınıflarda ilk okulun ikinci devresini teşkil ettiği için bunlar tam tedrisatla çalışacaklardır.

Bakanlık yarım tedrisat için hazırlamakta olduğu programı yakında alâkadarlara bildirecektir.

Ders saatleri

İlk okullarda derslere sabahları saat 8,45 de başlanmaktadır. Çifte tedrisat yapan sınıflar derslere sekizde başlayacaklardır. Fakat kış günleri çocukların sabahları 7 de sokağa çıkmaları biraz güç olacağı için bu talebelerin derse başlama saatinin biraz uzatılmasına çalışılmaktadır.

İşçi çocukları

Fabrika veyahut başka müesselerde erkenden işe gitmek mecburiyetinde olan ana ve babaların çocukları için Kültür direktörlüğünün muhtelif okullarda barındırma odaları tesis ettiğini yazmıştık.

Ana ve babalar çocuklarını erken işe giderken bu odalara bırakacaklar ve akşam dönüşte yine buradan alacaklardır. Odalarda çocuklarla birer öğretmen meşgul olacaktır.

Kadro İşleri

İlk tedrisat kadrolarının ilk kısmı Bakanlık tarafından tasdik edilerek şehrimize gönderilmiş ve alâkadarlara tebliğ edilmiş bulunmaktadır. Sınıf vaziyetlerine göre yapılacak olan yeni kadro önümüzdeki cuma gününden itibaren tanzim edilecektir.

Akalliyet okullarının ilk kısım kadroları

Ekalliyet okullarının ilk kısım kadroları hazırlanmağa başlanmıştır. Yakında tamamlanarak tasdik edilmek üzere Bakanlığa gönderilecektir.

Himaye heyetleri

Okulların yarından itibaren açılması üzerine himaye heyetleri kolları faaliyetlerine başlayacaklardır.

Bu yıl geçen yıldan fazla çocuğa yardım etmek için esaslı tedbirler alınmıştır. Hiçbir okulda gıdasız çocuk kalmayacaktır.

Kaza yapan vatman aranıyor

Dün gece saat 19 da Kadıköyünden Bostancıya giden bir tramvay arabası mütekaid binbaşı Ziyaya çarparak başından ağır surette yaralamıştır.

Kazayı müteakip araba derhal hareket etiğinden vatmanın hüviyeti tesbit edilememiştir.

Yaralı mütekaid hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır. Vatman aranmaktadır.

Avrupa tenis şampiyonluğu

Avrupa tenis şampiyonası devam etmektedir. Resimde müsabakalara iştirak eden teniscilerden ikisi görülüyor.

Arnavut köyünden küçük bir Röportaj

Don kazaklarının Çiftliğinde..

Arnavutköyü'nün en yüksek yerinde dört tarafı duvarla çevrilmiş bir çiftliği:

— Orada şimdi eski Don kazakları oturuyor. Sütçülük yapıyorlar.. diye tarif ettikleri vakit, onlarla konuşmaktan kendimi alamadım.

"Don Kazakları„ ismi insanın dimağında bir an içinde çok başka tesirler yapıyor ve bu isim o kadar tarihleşmiş gibi geliyor, ki onlara mensup birinin yaşamakta olduğuna biraz da inanılmıyor.

Don kazakları bizi büyük bir nezaketle karşıladılar. İnsan, seslerinin yüksek tonlarını, onların tabiî konuşuşları olduğunu bilmese garip bir vaziyete düşer.

İvan Andriyanov ile Atananileman birkaç sene evvel işe başlamışlar. 25 cins inekleri var ve gün de 200 kilo süt istihsal ediyorlar.

Don kazakları ile ilk önce mesleklerine dair konuştum. Gerçi asıl meslekleri kazaklıktır, fakat bunu çoktan unutmuşlar..

— Nasıl, dedim, sütçülük kazançlı mıdır?..

İvan Andriyanov:

— Kazançlı bir iş ama, dedi, derdi çok.

— Meselâ ne derdi var?

— Saymakla bitmez ki..

Süt derdinin İstanbulun ezelî ve ebedî derdi olduğu malûmdur. Ben, bu derdi asıl işin başında bulunanla konuşmakla çok faydalı malûmat alacağıma kaniydim.

İzah etti:

— Süt, dedi, yalnız bir gıda değil ayni zamanda bir ilâçtır da. Küçük yavruları beslediği gibi hastaları, ihtiyarları da besler. Fakat İstanbulda bu işi görecek süt bulmak mümkün değil.

Eski Don kazağı, yeni mandıra sahibi sütçüye:

— Bunu bilmiyen İstanbullu yok, dedim, asıl mesele bunun çaresini bulmak.

Düşündü, yüzünü buruşturdu:

— Dünyada çaresiz bir şey yok, dedi.

Ve gene düşünmeğe başladı. Sonra:

— Elele vermek lâzım, dedi, bele-

Don kazaklarının oturduğu ev, çiftlik ve çiftlikten manzaralar.

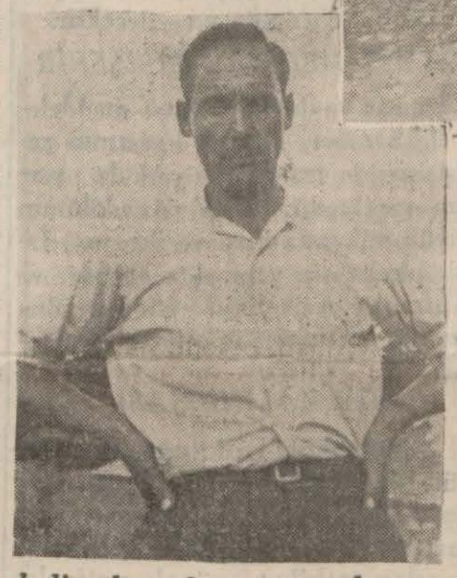

İstanbula en uzağı bir saat mesafelerde, şehirde oturanlarımızın bilmediği güzel bir hayat sürenler var. Onlar hem bir taraftan kendi maişetlerini temin ediyorlar, hem de birçoklarımızın üste para vererek yaşamak istediği bir yaz ve sayfiye hayatı sürüyorlar. Bu yazıda okuyacağınız "Don Kazaklarının çiftliği" de bu cins insanları yaşatan yerlerden birisidir.

lediye karışık süt satanlara çok müthiş ceza veriyor. Fakat biz, hayret ediyoruz. Bu ağır cezalara rağmen karışık süt satılıyor. Onun için ceza da kâretmez oldu. Çünkü karışık süt satanı tebsit etmek çok güç. Bu işi yapanlar suç islediklerini biliyor ve bir kaçakçı gibi hareket ediyorlar.

— O halde..

— Elele vermek demiştim, yani biz, mandıracılar elele vermeliyiz. Bunun başka hiç çıkar yolu yok.

— Bu nasıl olur?.

— Perakendecilere süt vermemeli. Bu bizim de aleyhimizdedir. Bir defa veresiye veriyor ve çok defa paramızı alamıyoruz. Sonra da, dediğim gibi, onlar hem fazla kazanmak için pahalı veriyor, hem de su karıştırıyorlar.

— Peki, dedim, niçin mandıracılar elele vermiyorsunuz.

— İşte bu olmıyor, bunun için de süt işi halledilemiyor.

Artık süt meselesini öğrenmiştim.

— İneklerinizin hepsi cins mi? diye sordum.

Beni inek bahçesine götürdü. Burası yalnız inek bahçesi değil ayni zamanda bir hayvanlar müzesiydi.

İzahat verdi:

— Şu gördüğünüz buzağı Kırım dır. Daha dört gün önce doğdu. Şu ağacın altındaki altı günlüktür.

Muhatabımın türkçeyi oldukça iyi öğrenmiş olmasına rağmen aylarla günleri karıştırmış olduğunu sanarak:

— Altı aylık değil mi? dedim.

— Hayır, hayır.. dedi altı günlük.

— Nasıl olur. Gösterdiğiniz buzağı yüz kilodan fazla..

— Tabii.. Cins olduğunu söylemiştim ya..

İvan Andriyanov, ineklerden sonra da tavuklar hakkında izahat verdi. Çiftliğini istikbalde ne hale getireceği uzun uzun anlattı.

Söylerken gözlerini geniş arazi üstünde gezdiriyor ve sanki kafasının içindeki modern çiftliği gözleriyle görüyordu.

Ben bu eski Rus kazağına bakarken çok başka şeyler düşünüyordum. Onun kazak kıyafetini gözlerimin önüne getiriyor.

— Hurrra..

Diye ileri saldırışlarını tahayyül ediyordum.

Hayatları at üstünde ve mütemadiyen mücadele ile geçen bu kazaklarm başka bir mesleğe intıbak edebilmeleri hiç akla gelir şeylerden değildi.

Sordum:

— Eski günleri hiç hatırlıyor musunuz. Meselâ son mücadelede geçirdiğiniz günleri..

Dinç Andriyanov bir an içinde durgunlaşır gibi oldu. Tannan ve gür sesi dindi. Gözlerinin sert bakışları mülâyimleşti. Cevap vermek istemediği anlaşılıyordu.

— Tabii o günler unutulmaz.. dedim ve ilâve ettim:

— Tarih oldu onlar.. .

— Evet, tarih oldu. Biz Varangel ordusu ile kaçtıktan sonra uzun yıllar bu emeli yaşattık. Şimdi bu emeller de kalmadı. Hayal ve tatlı bir rüya.

— İvan idi suda...

Bu arkadaşımın sesi idi.

— İvan, buraya gel... diye çağırıyordu.

İvan:

— Arkadaşım atlarla tarla sürüyor. Galiba bir kaza oldu... Müsaadenizle..

Diyerek ayrıldı. Sert adımlarla ilerlerken:

— Bir gün mandıramızın sütünden içmeğe geliniz. Gene konuşuruz; diyordu.

* *

Diş Doktoru
Necati Paksi

Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Tersane caddesi başında No. 1/2 de kabul eder.

Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

MEMLEKET HABERLERİ

İzmitte

Ziraî ve ikıtsadî kalkınma yolunda ilerlemeler

İzmit (Hususî) — Yurdun iktısadî ve smaî hayatında büyük bir yer alan kâğıt ve karton fabrikası - nın faliyette bulunduğu ve ikisinin de temelleri Başvekâlet Veki - li B Celâl Bayar tarafından atıldı - dığı İzmitte ziraî ve iktısadî vaziyet her gün, biraz daha inkişaf eylemek tedir. Geçen yıllara nisbetle ekonomik sahasındaki çalışmalar, güzel ve imrenilecek bir şekilde artmaktadır. Bu çalışma ve yükselişin, muhitin iktısadî bünyesinde geniş tesirleri görünmeğe başlamıştır.

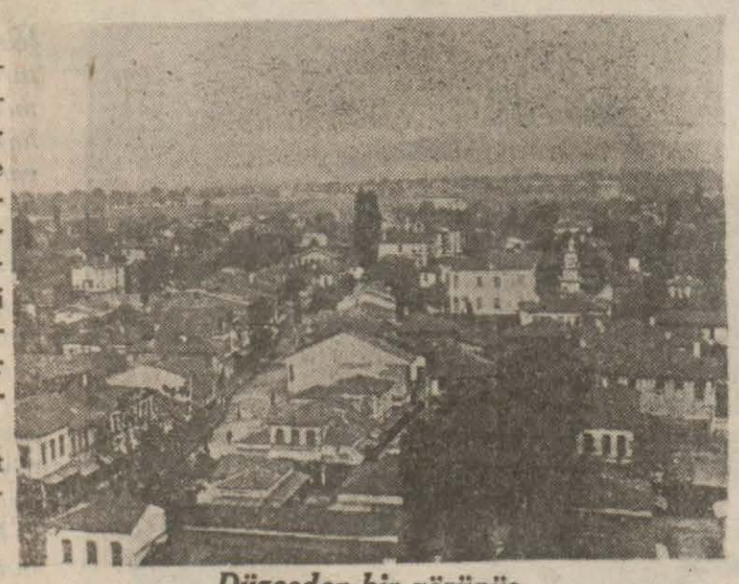

Düzceden bir görünüş

TÜTÜN REKOLTESİ

İzmitin ziraî istihsal maddelerinin en mühimmini teşkil eden tütün, geçen yıllara nazaran bir misli daha fazla olarak ve pek nefis bir şekilde yetişmektedir. Kurutma zamanları da çok müsait gittiğinden üç ve uc altı elleri de tam ve noksansız temin edilmektedir.

AVANS KEYFİYETİ

Memleketin bu verimi nisbetinde emek ve zahmeti de çok olan mahsulünün ekicileri, mallarımm iyi ve ne fis yetişmesi dolayısile mübayaa zamanlarında fiatlarımm da o nisbette yüksek olmasını beklemekte ve ümit etmektedirler. İnhisarlar idaresi ve yerli tüccarlar tarafmdan züraa avans verilmeye henüz başlanmamıştır. Yakın bir zaman içinde başlanılacaktır. İlk bakımda, piyasa açılmcaya kadar müstahsilin birçok ihtiyaçlarını karşılamak gayelerine matuf olan bu avans keyfiyetinin müstahsilin lehine olduğu kabul edilebilir. Filhakika bu devrede züram krediye olan ihtiya cı mutlaktır.

MEYVACILIK

İzmit, büyük bir meyve bölgesidir. Mıntakada yetişen her cins meyveler, pek leziz ve nefistir. İzmitin, Ankara ve İstanbul gibi iki büyük şehir arasında olması, kara ve deniz nakliyatmın kolaylığı, meyvelerimiz için geniş bir inkişaf temin etmektedir. Bunu nazarı dikkate ehemmiyetle alan vilâyet, Kocaeli meyvacılığmm yükselişi yolunda, ileri ve pek müsbet adımlar atmıştır. Bilhassa ihraç maddesi olarak elmacılığın mmtaka mızda daha verimli yetiştiği, yapılan tetkiklerde anlaşılmıştır. Bunun üzerine aşağı kirazca köyünde elma fidanlığı tesis edilmiştir. Yetişecek elmalarm fennî ve teknik ambalajma hususî bir ehemmiyet verilecektir.

TRANSİT MERKEZİ BİR ŞEHİR

İzmitin muhtelif istihsal maddeleri ile beraber, iktısadî hayatmm genişlemesine transit vaziyeti de yardım etmektedir. Orta Anadolunun büyük mikyasta ithal ve ihracmı, İzmit iskelesinin yapmakta olması ve b utransit vaziyetinin günden güne fazlalaşması İzmit için iyi bir vakıadır.

KÖY KALKINMASI

İzmitte köy kalkınmasına büyük bir kıymet verilmektedir. Köylerin kalkınması için çizilen beş senelik plânın maddeleri üzerinde yapılan tatbikat güzel neticeler vermektedir. Kısa bir zaman içinde İzmit köylüsünü tamamile kalkınmış görmek, İzmitteki münevverlerin büyük bir bahtiyarlığı olacaktır.

Cevdet Baykal

Köy kalkınma programı

(Üstyanı: 1 incide)

lini araştırmak eski idarelerin adeti değildi. O zaman köy ve köylü deyince yalnız asker veren ve vergi ödeyen halk kısmı farzolunurdu.

Cumhuriyet idaresi herşey gibi bu yanlış düşünceleri de değiştirdi. Atatürk'ün köylümüzün ve köylerimizin hali ve ihtiyacı ile ne kadar yakmdan alâkadar olduğunu hepiniz zaman zaman görmüşsünüzdür. Cumhuriyet Hükûmeti köylülerin ayrı ayrı ihtiyaç ve şikâyetlerini halletmeyi kendi teşkilâtma esaslı vazife olarak vermiştir. Bugüne kadar köylerin derd ve ihtiyaçlariyle fazla meşgul olunamadı.. Simdi biz buna başlamak isteyoruz.. Bunun için ilk olarak işe köyleri birer birer tanmak, onlarm bütün dert ve ihtiyaçlarını yerinde araştırmak ve öğrenmekle başlamak lâzmgelecektir.

Bu iş için bu sene ilk olarak Ankara— Eskişehir — Çankırı vilâyetlerinde çalışılmağa başlandı. Bin kadar köyü bu suretle öğrenmeğe çalıştık.. Onların bütün ihtiyaçlarını anlayacağmızı görüyoruz.

Bu tetkikler bittikten sonra köylerin toprak vaziyeti, toprak ihtiyacı, işletme ve sulama vaziyetleri, yetiştirebildiği ve yetiştirebileceği mahsullerin neler olacağını, havvanatm hali ve durumu.. Bugün bunlar hepsi birden hükûmetin tetkikine arzedilecek şekilde hazırlanacak ve bunlar sırasiyle ve birer birer ele almarak çarelcri bulunmağa çalışılacaktır.

Hepiniz gün görmüş tecrübeli kimselersiniz. bu işlerin kolay olmıyacağını takdir edersiniz. Zamana bazan da fazla paraya, nihayet çalışacak kola ve adama ihtiyaç gösterecek olan bütün bu işlerde sabırlı olmağa mecburuz.

Şimdiye kadar bin köyü araştırdık. Bunlar arasmda ancak elli - altmışını ele alarak çalışmak kabil olacaktır.

Burada ilk tecrübe seneyi geçince bu 50 - 60 adedini 600 hattâ 1000'e çıkarmağa çalışacağız.

Memleketin hayatı üzerinde her sene 500—1000 köy ele alınır da davalar halledilirse bu suretle 11 sene içinde bütün köyleri birer birer elden geçirmiş ve mümkün olan ihtiyaçları karşılamış olacağız.

Meselâ sizin mıntakalarmızı ele alınca görüyorum ki bu köylerin bazıları toprak azlığından bahseder: Esasen köye ayrılan hudut dahilinde ekilebilir yerler, mer'alar. Bazılarmda arazi kâfidir; orada da faydasız bir şekilde bir kısmı boş kalmaktadır. Bazılarmda susuzluktan, bazısmda batak lıklardan, bazısmda içme suyunun olmamasından bu haller vukua gelmektedir.

Bu, hem köyün sıhhatini bozuyor, hem de istifade imkânmı ortadan kaldırıyor.

Bazı köylerde içme suyu yoktur veya yaz aylarında susuz kalmaktadır. Hulâsa, her köyün ayrı derdi, toplu ve müşterek dertleri vardır. Bunları gördüğümüz heyetler imkân nisbetinde tetkik ettiler. Bu arada bir de sizleri buraya davet ettik. Asıl ele aldığmız yayla mmtakasının ilk parçası olmak üzere bu köylerde alınacak tedbirler hakkında sizin şahsî tecrübelerinizi dinlemeyi faydalı gördüm.

Hepiniz kendi muhit ve işinizde tecrübe sahibisiniz. Bu tecrübeler çok krymetlidir. Çiftçilik bilgi ve tecrübenin yeri olan bir iştir. Onun için fikirleriniz bizi alâkalandırır. Hiç tereddüt etmeden mevzuumuz hakkmda sizlerden dinliyeceğim fikirlerin ehemmiyetli olduğunu düşünerek fikirlerinizi isteyeceğim.

Bu mmtakalarda ilk yapmağı düşündüğümüz işler şöylece hulâsa edilebilir:

1 — Köylere biraz bağcılık kurmak isteyoruz. Bazılarmızın köyünde bağ vardır. Hattm cenubuna çekilince ekseriyetle bağcılık yapılmıyor. Oralara biraz bağ ve meyva ağacı yetiştirmek imkânlarını vermek isteriz.

2 — Köylerde nüfus başma 1 dönüm sulanır arazi teminine çalışacağız. Bu sulanır arazide eğer akar su varsa onlardan istifade ederek, yoksa kuru dereleri açarak gölekler yaparak ve kuyu açarak sulamayı temine çalışacağız. Bu suretle nüfus başma birer dekarlık sulanabilir ara - zi temin edeceğiz. Bu yerde ne ekilip ne ekilmiyeceğini biz tayin edeceğiz. Bunu serbest bırakmak bir işe yaramaz. Çünkü bu sahada arpa, buğday ekmek isterlerse biz buna mani olacağız. Bizim memur ve teşkilâtmız bu işlerle uğraşacaktır. Bu beş dekarlık yere uygun nebatları ektireceğiz.

3 — Tohum meselesini ele alacağız. Görüyorum ki bu mmtakada sürme hastalığı pek fazladır. Bazı yerlerde yüzde 50 — 70 derecesinde tahribatı varmış. Yüzde 10 — 20 tahribat ise hemen ekserisinde vardır. Bunun önüne geçilecek careler mevcuttur. Bunları ilâçlayarak bu işi yapacağız.

4 — Ankarada süt meselesini daha muntazam bir şekle sokmağa hazırlanıyoruz. İlk hazırlığa 4 — 5 yüz inekle başlayacağız. Fakat asıl maksat bu ineklerin sütü ile Ankaranın ihtiyacını karşılamak değil süt işlerinde köylüyü bu ise teşvik etmektir.

Süt işinde ivi bakım esastır. Bu biraz da alışkanlık işidir. Sütlerin toplu surette sevki lâzımdır. Müteferrik iş kâr etmiyeceği için işi teşkilâtlandıracağız. Bunların yanında halli lâzımgelen diğer birçok işler de yer alacaktır.

Maksadım bu işlerin nasıl yapılacağı hakkında fikrinizi öğrenmektir. Başka istekleriniz varsa onları da dinliyeceğim ve caresini bulmak isteyeceğim.

Bu toplantı bazılarmız için zahmetli oldu. Kısa zaman için uzaklardan gelmek faydalı değil gibi görünür. Halbuki bunlar pek faydalıdır. İleride zaman zaman bunları tekrarlamağa çalışacağız.

Bu görüşmelerden köy işlerinin başlangıcını burada kurmuş oluyoruz. Cumhuriyet Hükûmeti bütün memleketi tanıyacak ve ayrı ayrı her köyü bilecek, ona göre alacağı tedbirler daha isabetli olacaktır.

Hepinize hoşgeldiniz derim.

Birazdan yapacağımız toplantıda mütalea ve fikirleri ayrı ayrı veya toplu olarak karşılamağa hazırım.

Kongrede konuşulanlar

Toplantının gayesini veciz bir şekilde anlatan bu konuşmadan sonra kogreye reis olarak Eskişehir mebusu Bay Emin Sadak seçilmiş ve ziraat vekâleti müsteşarları Bay Tahsin Çoşka, Ali Riza Ertem ve idarî müsteşarı Bay Naki, umum müdürler ve kombinalar kurumu azası hazır olduğu halde görüşmelere başlanmıştır.

Mevzuunu köylümüzün içinde bulunduğu şartların düzeltilmesi ve kalkınması için gerekli tedbirler teşkil etmiştir.

Bu arada bilhassa tohum ıslahına ehemmiyet verilerek her vilâyetin dağ ve ova kısımlarında iklim şartlarına, kuraklık ve hastalığa dayanıklı tohumlar elde edilmesi tecrübe ve ıslah hareketlerinin genişletilmesi ve faaliyetin arttırılması istenmiştir.

Köylere parasız fidan dağıtmak, bu mıntakalar için büyük fidanlıklar kurulması, bilhassa kavaklıkların çoğaltılması temennisinde bulunulmuştur.

Ziraî âletlere bugünkü satış fiyatlarının köylüye alış imkânlarından yüksek olması dolayisile daha ucuz satışın temini istenmiş, tamir atelyelerinin bulundurulması ve yedek parçaların kolaylaştırılması temenni edilmiştir.

Köylünün kalkınması işinde en esaslı şart olarak, kazancını arttırmak için ana istihsal maddesi olan bazı mıntakaların yegâne mahsulü olan buğdayın Ziraat bankasınca alış fiyatının yükseltilmesi arzusu izhar edilmiştir.

Yaylalarda köylü servetinin temeli olan hayvancılığın daha geniş bir maye altına alınması ve bu arada çiftçilere çalılıkların menedilmemesi, bu mıntakalarda sayım vergisinde ucuzluk yaptırılması, hububatın nakliye ücretinin ucuzlatılması, makineler için mazot fiyatının tenzili üzerinde görüşmeler olmuş, devletin köylü menfaati için bütün çarelerini gözönünde tuttuğu bu meseleler hakkında alınmakta olan tedbirler kendilerine anlatılmıştır.

Bugünkü toplantı Ziraat vekilimizin Türk köylüsünün kalkınması için alacağı büyük geniş ve kökten tedbirlerin, tatbik kabiliyeti taşmasına ne dereceye ehemmiye verildiğini anlatan çok güzel bir misaldir. Bu toplantının Orman çiftliği gibi asil bir tabiate karşı şehrin en güzel parçalarından birinin ifadesi olan bir mevkide olması da ayrıca bir hususiyet teşkil etmektedir.

B. Celâl Bayar çiftçilerle görüştü

Kogrenin sonunda, başvekil vekili Bay Celâl Bayar da gelerek, kongrenin faaliyeti hakkında malûmat almış ve hazır bulunan ziraatçilerle görüşmüştür.

Kongre büyük bir samimiyet havası içinde nihayete ermiş ve kongrede bulunanlar neticeden memnun olarak ayrılmışlardır.

Bataklıklar kurutuluyor

Samsun 3 (Hususî) Bin beş yüz hektarlık bir saha kaplayan Hamzalı bataklıklarının kurutulması ameliyatına, Samsun — Çarşamba şosesinin 17 kilometresinde Ortaköprü mevkiinde bugün başlanmıştır. Bu münasebetle, vali, saylavlar, tümkomutanı, Samsundan ve civardan gelen binlerce halkın iştirakile parlak merasim yapılmış müteaddit söylevler verilmiş, Cumhuriyetin su siyasetinin getirdiği ve getireceği yenilikler anlatılmış millî çalgılar çalınmış ve eğlenceler yapılmıştır.

Trakyadaki kalkınma hareketi

Edirne 3 (Hususî) — Trakyanın idare ve kalkınma hareketlerini yakından görmek üzere bir kaç gündenberi Edirnede bulunan Dahiliye vekâleti müsteşarı Sabri Çıtak, Edirne Kırklareli ve Tekirdağ valilerile birlikte şehir, kasaba ve bir çok köyleri gezmiş ve Trakyadaki feyizli hareketi yakından görmüştür.

Bir oturuşta bir küfe üzüm yenirmi ?

Edirnekapıda Muharrem bir küfe üzüm yemiş

Evvelki gün Edirnekapıda bay Ahmedin kahvesinde ocakcılık eden Çakır Muharrem ile sebzeci ve manav Hacı Muhiddin, bakkal Anastas eskici dede aralarında bir bahse tutuşmuşlar.. Bahis de şöyle:

— Acaba Muharrem, bir oturuşta ne kadar üzüm yiyebilir?

Bir kilo, iki kilo filân derken bahis kızışmış ve Muharrem bir oturuşta yedi buçuk kiloluk bir küçük küfe üzümü yiyebileceğini söylemiş. Bunun üzerine o civardaki bağlardan getirilen yedi buçuk okkalık küçük bir küfe üzümün başına çöken Muharrem bir saatin içinde bunun dört buçuk kilosunu eritmiş, geriye kalan üç kilosunu da on dakika sonra yemeğe başlayacağını söyliyerek bahçedeki müşterilere kahve pişirmeğe başlamış. Lâkin on dakika sonra geride kalan üç kilo üzümü yemek için tekrar küfenin başına gelince küfeyi bomboş bularak şaşıran Muharrem o adakilere sormuş:

— Bizim geriye kalan üç kilo üzüm ne oldu?

Ötekiler de gülerek şu cevabı vermişler:

— Sen müşterilere kahve pişirip götürünceye kadar geriye kalan üç kiloyu da dede yedi!

Ve gerçekten de öyle olmuş, geriye kalan üç kilo üzümü de on dakikanın içinde seksen beş yaşındaki eskici dede temizlemiş.. Unutulmasın ki eskici dede bu üç kilo üzümle birlikte bir kilo ekmek ve iki yüz elli gram da peynir yemiş. Ne diyelim, ikisine de afiyet olsun!

Gaziantepte

Bağ hastalıklarile sıkı bir mücadele başladı

Gaziantep (Hususî) — Öteden beri bir bahçe şehri olan ve etrafı milyonlarca bağ kütüğü ile kaplı Gazi antep şimdiye kadar bağ hastalıkları - rile mücadele nedir görmemişti Bu işe de cumhuriyet idaresinde başlandı. Geçen sene üzümlerimi - zi mahveden Ö - demiş ve külleme hastalıklarile zi - raat mücadele müdürlüğü bu sene mücadeleye girişti ve bu hastalıkların önünü almağa, üzümlerimizi kurtarmağa muvaffak oldu.

Bağ hastalıkları hakkında köylüye izahat veriliyor

GAZİANTEP AVCILAR BİRLİĞİ

Gaziantep avcıları inhisarlar baş müdürü Aziz Akıncanın teşebbüsile "Gaziantep avcılar ve atıcılar birliği,, ismi altında birleştiler. **Avcılarımız sık sık av gezileri tertip ediyorlar.** Geçenlerde bir de av bayramı tertip ettiler ve şehirde tanınmış zevatı bu bayrama çağırarak av etile kendilerine bir öğle ziyafeti verdiler.

HALKEVİ KÖY GEZİLERİ

Halkevimizin köycülük şubesi sık sık köy gezileri tertip ederek köylü ile sıhhî, ziraî musahabeler yapmakta ve hastalarını muayene ederek reçete vermekte, icap eden leri hastahaneye yatırmaktadır. Köylülerimiz bilhassa meslekî musahabelerle çok alâkadar olmaktadırlar. Bu arada bağlara arız olan hastalıklar etrafında kendilerine verilen izahattan çok istifade etmişlerdir.

Şeref stadında yapılan

Dünkü yüzme yarışları

Beşiktaş Şeref stadında evvelki gün başlıyan yüzme yarışlarına dün de devam edilmiş ve müsabakalar tamamlanmıştır.

Geceden başlayan yağmur dolayısiyle müsabakaların gelecek hafta ikmal edilmesine evvelce karar verilmişse de saat 15-e doğru havanın nisbeten müsaid bir şekil alması üzerine yarışlar yapılmıştır.

Oldukça kalabalık bir seyirci kütlesi önünde yapılan yüzme müsabakalarının teknik neticeleri şunlardır:

200 Metre serbest "büyükler" — Birinci Galatasaraydan Halil, 2.25, ikinci Galatasaraydan Mahmud, üçüncü Beykozdan Vedat.

200 metre serbest "küçükler" — Birinci Galatasaraydan Vedat Tekkebaşı, 2.51.4, ikinci Beykozdan İbrahim, üçüncü Galatasaraydan Kâzım.

200 metre kurbağlama "büyükler" — Birinci Beykozdan Kemal 3.10.9, ikinci Beykozdan Mekin, üçüncü Galatasaraydan Ömer.

100 metre sırtüstü " küçükler" — Birinci Beykozdan Kemal, 1.34.6, ikinci Galatasaraydan Kâzım, üçüncü Beykozdan Gültekin.

100 metre "büyükler" — Birinci Galatasaraydan Halil. 22.40, ikinci Galatasaraydan Mahmud, 22.50, üçüncü Beykozdan Ali.

100 metre kurbağlama "kadınlar" — Birinci Galatasaraydan Semahat 1.51.9.

Türk bayrak yarışı — Birinci Beykoz, ikinci Galatasaray.

Umumî tasnifte Galatasaray 267 puvanla birinci, Beykoz 230 puanla ikinci, Ortaköy 6 puanla üçüncü, Su spor 4 puanla dördüncü, Güneş 1 puanla beşinci olmuşlardır.

Müsabakaların birincisine verilecek olan kupayı Galatasaray klübü almıştır. Birinci ve ikinci gelenlere de madalyalar verilmiştir.

Cim Londos Amerikadan dönüyor

Atina 3 (hususî) — Yunan güreş şampiyonu Cim Londosun Pariste iki maç yapmak üzere Avrupaya hareket hazırlandığı Amerikadan bildirilmektedir.. Cim Londosun yapacağı bu maçların birincisi Bulgar Dan Kolof, diğeri de Kanadalı Fransız Degklan iledir. Bunların her ikisi de hem meslekten yetişme hem de çok kuvvetli ve maharetli pehlivan oldukları için Londosun bunlara galip geleceği şüpheli görülmektedir.

İstanbul Belediyesi Ilânları

	Keşifbedeli	İlk teminat
Bakırköy mektebi tamiri	907,98	68.10
Bakırköy İki telli mektebitamiri	3096.90	232.38
Silivriye bağlı Kurfalli köy mektebinin tamiri	6334.03	475.05
İstanbul 8inci mektebin tamiri	1550.48	116.29
Beykoz fidanlığı İnşaat ve tamiratı	3377.48	253.31

Yukarıda keşif bedeli yazılı tamirler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım Müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin hizalarında gösteri len ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 7— 10 — 937 perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (İ) (6686)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Bir kilosuna üç buçuk kuruş tahmin bedelli otuz bin kilodan elli bin kiloya kadar kuru otla bir kilosuna alt mış para fiat tahmin edilmiş saman açık eksiltmeden pazarlığa tahvilen 6 B. Teş. 1937 çarşamba günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız olarak Komisyondan alınabilecek olan bu pazarlığa girmek isteyenlerin yüz seksen yedi buçuk liralık teminat makbuzu ile belli gün ve saatte Komisyona baş vurmaları. (3436) (6281)

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 Krş.
6 aylık	475	820 Krş.
Yıllık	900	1600 Krş.

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

Kumbara biri

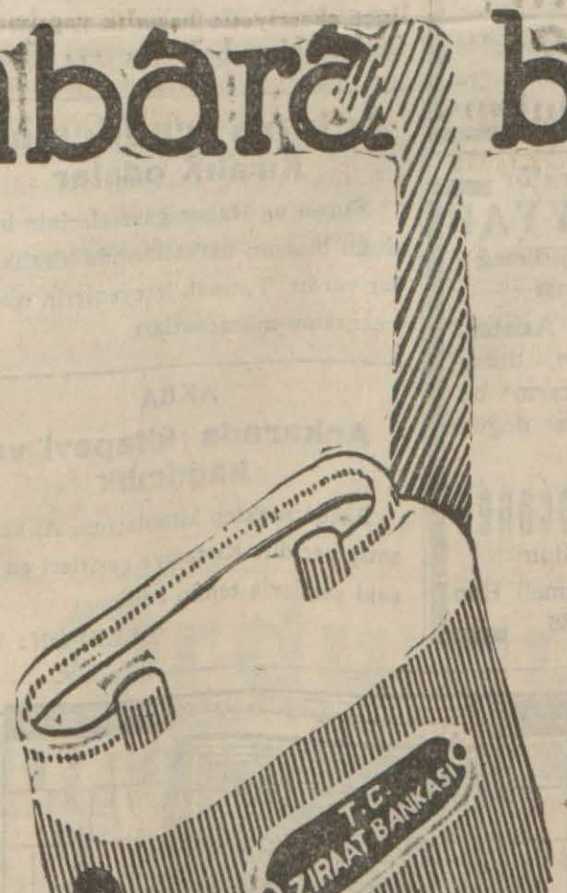

100 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Propaganda servisi

Satılıyor

31 — BULUNMAZ FIRSAT Şişli ile Bomonti arasında çok itinalı yapılmış sekiz odalı modern ve kübik kârgir ev satılıktır.

72 — ACELE SATILIK HANE — Aksaray Langa Sepetçi caddesi 59 No. lı hane, kârgir bina 6 odalı, sarnıç, kuyu, bahçe, iki tarafı sokak, elektrik vardır. (V. P. 1645)

69 — SATILIK ARSA — Suadiye caddesi Şaşkınbakkal istasyonunda beş yüz metre.

67 — SATILIK ARSA — Ayaspaşada denize hailsiz nezaretli arsalar satılıktır.

78 — Bakırköy Osmaniye mahallesinde dördüncü ilkmektep karşısında 26 numaralı iki odalı hane acele satılıktır. "V. P. 1690"

84 — SATILKI KÖŞK: Göztepe istasyonuna dört dakika mesafede 12 oda ve müştemilâtile çam ve meyva ağaçlarını muhtevi 4 dönüm bahçe dahilinde ve bağı havi köşk satılıktır. Bu köşk Ankarada bir arazi ile tebdil edilebilir. Servise müracaat. (V. P. 1742)

75 — SATILIK PİYANO — Zimmerman markalı çift bir Alman piyanosu satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak No. 35. (V. P. 1654)

81. AKSARAYDA Taşkasap Kuyulu sokak 5 NO.lı ahşap 3 oda 1 taşlık 1 sofa 1 yemek odası küçük bir bahçeyi havi hane satılıktır. Aynı adrese müracaat edilmesi.

71 — UCUZ SATILIK YALI — Üsküdar Paşa limanı rıhtım boyunda rıhtımda banyo yeri, büyük bahçe, yedi oda müceddet yalı.

83 — SATILIK PİYANO . Alman marka Röziner çapraz telli kadrenfer.

Satın alınıyor

74 — SATILIK MAĞAZA ARANIYOR — İstanbul Sultanhamam Tahtakale ve civarında sekiz bin lira arasında satılık kârgir mağazası

73 — BEYOĞLU CİHETİNDE — 60 - 70 bin lira arasında konforlu satılık apartıman aranıyor.

iş arayanlar

70 — TERCÜME VE DERS — Bir Türk genci İngilizce ve Fransızca tercüme yapar ve ders verir, evlere gider.

77 — Türkçe, Fransızca ve İngilizce lisanları bilen ayni zamanda ev işlerinden de iyi anlıyan bir genç dam dökompanilik arayor. Referans verebilir.

82 — ALAFRANGA — ALATURKA yemekleri çok iyi bilen birinci sınıf aşçı mektepler ve sair yerlerde.

Beyazıtta Eminin kahvesinde Bolulu Ali Rıza.

85 — DAM DEKOMPANYİ Taşrarada mevki sahibi bir genç tercihan almanca bilen bir Dam dekompanyi arayor. (V. P. 1749)

86 — RADYO - ELEKTRİK ve GRAMAFON Mütehassısı iş arayor.

87 — DEMİR yolu yüzbaşılığından mütekait, kâtiplik, tezgâhtarlık, tahsildarlık gibi bir iş arayor.

88 — KAPUCULUK, Odacılık, her ne iş olursa yapabilir. Kuzguncuk Ayhan sokak No: 18 Hasan Halit.

89 — ORTA Mektep mezunu Herhangi bir şirket veya müessesenin yazı veya buna mümasil işinde çalışmak istiyor. (Fındıklıda Osman Çavuş yokuşunda No: 17 hanede Nurettin Aşan).

Müteferrik

80 — Mübadele. Ankarada gün geçtikçe kıymetlenen bir araziden miktarı kâfi vermek ve mukabilinde İstanbulun havadar semtlerinde münasip bir ev almak istiyorum. Yalı olması müreccahtir.

* * *

Yukariki hizmetler ve işler için yahut:

1 — Mobilya, eşya vesaire satmak veya almak istiyenler,

2 — Kâtip, muhasip, hizmetçi, aşçı, işçi istiyenler ve bu hizmetlere talip olanlar.

3 — Kiralık, satılık ev, apartıman, dükkân, mağaza arayanlar. Kiralamak, kiraya vermek. Almak veya satmak istiyenler.

4 — Ders vermek veya almak istiyenler,

5 — Otomobil almak satmak veya işletmek istiyenler.

6 — Radyo almak satmak veya tamir ettirmek istiyenler.

7 — Tercüme ettirmek veya tercümeler yapmak istiyenler

nde bu işlerle meşgul olmak üzere bir büro vücuda getirmiştir.

Bir Telefon,

Bir mektup

Bir kart,

Bir mektup,

Bir adam göndererek,

Veya bizzat gelerek,

Vakit Propağanda Servisi

(VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ)

ile temas edilmektedir.

Posta kutusu 743. Telefon 24370

Telgıraf: Propaganda Vakıt

Istanbul Defterdarlığından:

Cins ve bulunduğu yer	Muhammen kıymeti Lira	Krş
Muhtelif fırın dükkân ve değirmenlerden müsadere olunan ve bozulmaları itibarile ancak kese kâğıdı imalinde çiriş olarak kullanılabileceği anlaşılan 75 çuval un bulunduğu yerde tesellüm edilerek nakliye, tartma vesair bilcümle masarif (vergiler hariç) alıcıya ait olarak beher kilosu yüz paradan.		02,5
Dolmabahçede mülga istablıâmirede garajda saklı 2815244 motor 2281571 şasi No. lı 929 model Buik marka otomobil ve teferruatı.	300	
Göztepe Asma fidanlığı müessesesinde mevcut yüz metre mikap duvar tası toptan.	70	
Hasköyde Hacı Şaban mahallesinin Kalaycı bahçe mevkiinde yıkılmış Kalaycı bahçe karakolu arsasındaki tahminen 47,5 metre mikap taş toptan.	25	
Defterdarlık dairesinde mevcut Pik Boru, Tahtakapı ve hurda demir parçaları toptan.	32	10
Beyazıtta Askerî Tıp Fakültesi arkasında evvelce Şehzadebaşı mali ye şubesi olarak kullanılan binada mevcut büyük kıtada eski demir kasa.	200	
Kasımpaşada tersanenin muhtelif mevkilerinde durmakta olan muhtelif yirmi iki kalem bakır kazan, şaman dıra, motor vesair köhne eşya nıntamamı.	760	

Yukarda cins ve bulundukları mevkiler yazılı eşya hizalarındaki muhammen bedeller üzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı satılacaktır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek istiyenlerin herbirinin yüzde 7,5 ğu nisbetinde peyakçelerile 18 — 10 — 937 pazartesi günü saat on dörtte Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (6713)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

İlk eksiltmesi feshedilen 39984 lira muhammen bedelli yeni Ankara gar bi nası mefruşatının 21. 10. 1937 perşembe günü saat 15 deAnkarada idare binasında pazarlığı yapılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2998,80 liralık muvakkat teminat ile kanunun ta yin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikasını hamilen yakarıda yazılı gün ve saatte komisyon reisliğine müracaatları lâzımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm şefliğin de görülebilir. (6703)

Muhammen bedeli 586 lira olan 2000 kg. beyaz emaye boya ile 3800 paket muhtelif renklerde Analin boya 14. 10. 937 perşe mbe günü saat 15 te Haydarpaşada Gar » binası dahilindeki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulile satın alı nacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve resmî gazete nin 7, 5, 936 T. 3297 veya 1, 7, 937 T. 3645 No. lı nüshalarında intişar eden tali matname dairesinde alınmış ehliyet vesikasiyle 402 lira 8 kuruşluk muvakkat te minatlarını muhtevi teklif zarflarını eksiltme günü saat 14 de kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmak tadır. (6431)

Türkiye Büyük Millet Meclisi idare Heyetinden:

1 — Açık eksiltme ile meclis ve müştemilâtı kalöriferleri için "iki yüz,, ton kok kömürü satın alınacaktır.

2— Şartnamesi Meclis Oaire Müdür günden bedelsiz alınabilir.

3 — Muvakkat teminat miktarı 420 dört yüz yirmi liradır. "teminat banka mektubu,, olacaktır.

4 — Açıkeksiltme 25 — X 937 pazartesi günü saat on beşte Büyük Mil let Meclisi İdare Heyeti odasında icra kılınacaktır.

5 — Eksiltmeye girecekler 1937 sen esi Ticaret odası tescil cüzdanını beraber getireceklerdir. (6696)

Ziraat Mektebi mezunları aranıyor
Inhisarlar umum müdürlüğünden:

Orta Ziraat mekebi mezunlarından Askerliğini yapmış 35 yaşını geçmemiş olanların taşra teşkilâtımızdaki Ziraat Tahrir kontrol memurluklarına 50 lira ücretle ve namzet sıfatiyle tayinleri mukarrer bulunduğundan talip olanların 10 gün zarfında aşağıda yazılı evrakı müsbit elerini hamilen bir dilekçe ile müracaat ları lüzumu bildirilir. (6671)

1 — Orta Ziraat mektebi mezunu olduğuna dair sahadetname veya tasdikna me

2 — Nüfus hüviyet varakası.

3 — Askerlik vesikası.

4 — Hüsnühal kâğıdı

5 —Sıhhat raporu,

6 — Üç adet fotoğraf.

Turhal Şarbaylığından:

Turhal kasabasının halihazır haritası 25/9/937 gününden itibaren yirmi gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Kasabanın evli kısmı 10 hektar evsiz kısmı 90 hektar olarak tahmin edilmiştir.

2 — Evli kısmı hektarına 30 lira evsiz kısmın hektarına 12 lira olarak her iki kısmın muhammen bedeli 1380 liradır.

3 — Harita Baymdırlık meclisinin 13/3/936 gün ve 29 sayılı kararile ka. bul edilen şartname hükümlerine göre yapılacaktır.

4 — Muhammen bedeli (% 7.50) (103) lira (50) kuruş teminat akçesi alınacaktır.

5 — İhale arttırma ve eksiltme kanununun hükümleri dairesinde yapıla caktır.

6 — İhale 15/10/937 cuma günü saat 14 de Turhal Belediye Encümeni huzuriyle yapılacaktır. (6558)

Denizyolları
İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade Han telefon: 22740

Karadeniz ilâve Postası

6 birinci teşirinden itibaren Karadeniz hattının ilâve dördüncü postaları başlıyacaktır. Bu postalar İstanbuldan çarşamba günleri saat on da kalkarak doğruca Trabzona gidecek ve Trabzondan İneboluya uğrayıp İstanbula dönecektir. (6705)

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR
Umumî cerrahî ve sinir, dimağ cerrahisi mütehassısı
Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik - "Yüz, meme, karın buruşuklukları,, Nisaiye ve doğum mütehassısı
Muayene: Sabahları 8 den 10 a kadar öğleden sonra ücretlidir
Meccanen
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

Levazım âmirliği ilânları

Dikimevleri ihtiyacı için3750 kilo ince makine yağı 800 kilo kalın madeni yağı 200 kilo Gres yağı 5— 10 — 937 Salı günü saat 15 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 1143 liradır. İlk Temantı 85 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümuneleri Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. "156,, "6638,,

Ankara caddesinde
Kiralık odalar

Kurun ve Haber gazetelerinin bulunduğu binanın üstkatlarında kiralık odalar vardır. Tutmak isteyenlerin matbaa veznesine müracaatları.

AKBA
Ankarada kitapevi ve kâğıtcılık

Bütün mektep kitablarının Ankarada satış yeridir. Kırtasiye çeşitleri en müsaid şartlarla temin edilir.

TELEFON: 3377

Mevduat için elverişli şartlar
Para plasmanı için öğütler
Kiralık Kasalar

Bütün gün arasız açıktır

Sahibi Asım Us Neşriyat genel direktörü A. Sevengil

Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Hepsine biçilen ederi 80400 lira ola 222000 madeni portatif çadır direği 245000 tane madeni portatif çadır kağı kapalı zarfla eksiltmeye konulmu tur. İhalesi 20 — 11— 937 cumartesi gü nü saat 11,30 da M. M. V. Satınalm Komisyonunda yapılacaktır. İlk temina 5275 liradır.

Şartnamesi 403 kuruşa M. M. Vek leti Satınalma Komisyonundan alını Eksiltmeye girecekler kanunî teman ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü ma delerinde yazılı belgelerle birlikte te lif mektuplarını ihale saatinden beher hal bir saat evveline kadar Ankarada M M. V. Satınalma komisyonuna gelmel ri. "481,, (6677)

* * *

150 ton sığır eti yeniden kapalı eksilt meye çıkarılmıştır. Kapalı zarf eksilt mesi 5/10/937 salı günü saat 11 d Sarıkamışta askerî satınalma komisyo nu binasında yapılacaktır. Tahmin be deli yirmi beş bin beş yüz lira ve ilk teminatı da bin dokuz yüz on iki lira 50 kuruş. Şartnamesi komisyonda pa rasız olarak alınır ve görebilir. Evsaf ve şartlarını görmek istiyenler her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de belli edilen ihale saatinden bir saat evvel bu işe yeter teminatlarile birlikte teklif mektuplarını ve ticaret vesikalarını Sa rıkamışta Tümen satınalma komisyonu na vermiş bulunacakları. (437) (6344)

* * *

Viranşehir garnizonundaki kıtaat için 125000 kilo askerî evsafta un kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi 5/10/937 salı günü saat do kuzda Viranşehirde birlik satınalma komisyonunda yapılacaktır. Unun mu hammen fiyatı 12 kuruş 60 santim be deli 15750 lira ilk teminatı 1181 lira 25 kuruştur. Şartnamesi komisyonda dır. İstekliler tarafından alınabilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat mektupları ile teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (438) (6345)

* * *

Herbir metresine tahmin edilen fiatı 575 kuruş olan 5600 metre kurşunî kaputluk kumaş kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 18/10/937 pazartesi günü saat 14 dedir. İlk teminatı 2415 liradır. Evsaf ve şartnamesi 161 kuruş mukabilinde M. M. Vekâeti satınalma komisyonundan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarile birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri (457) (6508)

* * *

15 - 9 - 937 günü kapalı zarfla ihalesi yapılacak 26400 kilo sade yağına talip çıkmadığından yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli 23760 lira ilk teminatı 1782 liradır. Eksiltme 7 Birinciteşrin 937 perşenbe günü saat 16 da Erzincanda Tümen karargâhındaki Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenler hergün Erzincan Askerî Satınalma Komisyonundan parasız alıp görebilirler. İstekliler ihale günü Tecim Odasında kayıtlı bulunduklarına dair vesika ibraz edeceklerdir. Kanunun 32, 33, 34 maddelerine uygun olarak verecekleri teklif mektupları 7 - 10 - 937 günü saat 15 e kadar Erzincan Tümen Karargâhındaki Askerî Satınalma Komisyonuna verilmesi. (424) (6272)

Gaip ikamet tezkeresi

4— 9 — 937 tarihinde İstanbul polis müdürlüğünden aldığım ikamet tezkeremi kaybettim. Aşağıdaki adrese getirilmesini bulandan rica ederim.

Nişantaşı Güzelbahçe sokağı No. 20 de İtalyan tebaasından Giulio Mongeri.

Dr. Ihsan Sami
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi. No. 113.